Et dixit ihs centorioni uade et sicut
credidisti fiat tibi et sanatus est puer in
illa hora.

Et cum uenisset ihs in domum petri
uidit socrum eius iacentem et febricitan
tem et tetigit manum eius et dimissit
eam febris et surrexit et ministrabat eis

Uespere autem facto obtulerunt ei
multos demonia habentes et eiecebat
sps inmundos uerbo et omnes male
habentes curauit ut compleretur
quod dictum est per essaiam profetam
dicentem qui ipse infirmitates nostras
accepit et egritudines portauit.

Uidens autem ihs turbas multas cir
cum se iusit ire trans fretum

Et accedens unus scriba ait illi

magister sequar te quocumque ieris:

Et dicit ei ihs uulpes foueas habent
et uolucres caeli nidos ubi requiescunt
Filius autem hominis non habet ubi
caput suum reclinet

Alius autem de discipulis eius ait illi
dñe permitte me primum ire et se-
pelire patrem meum

Ihs autem ait illi sequere me et dimit-
te mortuos sepelire mortuos suos:

Et ascendente eo in nauicula secu-
ti sunt eum discipuli eius. et ecce
motus magnus factus est in mari ita
ut nauicula operiretur fluctib: [illegible]
erat enim uentus contrarius illis ip-
se uero dormiebat et accesserunt
et suscitauerunt eum dicentes dñe

saluamos perimus & dicit eis quid timidi
estis modicae fidei. Tunc surgens impe
rauit uentis & mari & facta est tran
quilitas magna. porro homines mira
ti sunt dicentes qualis est hic quia uen
ti & mare obediunt ei ·

Et cum uenisse trans fretum in regi
one gerassenorum occurrerunt ei duo
homines habentes demonia demonu
mentis exeuntes seui nimis ita ut nemo
posset transire per uiam illam & ecce
clamauerunt dicentes quid nobis & ti
bi ihu fili di uenisti huc ante tempus
torquere nos. erat autem non longe ab
eis grex porcorum multorum pascens
daemones autem rogabant eum dicen
tes si eicis nos mitte nos in gregem por

corum & ait illis ite at illi exeuntes abie-
runt inporcos & ecce impetu abiit totus
grex perpraeceps inmare & mortui sunt
inaquis :· Pastores autem fugerunt &
uenientes inciuitatem nuntiauerunt
omnia & de his quidemonia habebant
& ecce tota ciuitas exit obiam ihū & uiso
eorogabant uttransire afinib: eorum :·

TH.IX.

Et ascendens innauicula trasfretauit
& uenit inciuitatem suam & ecce
offerebant ei paraliticum iacentem
inlecto & uidens ihs fidem illorum dix
it paralitico confide fili remittun
tur tibi peccata tua. & ecce quidam de
scribis dixerunt intra se hic blasfe
mat. & cum uidisset ihs cogitationes
eorum dixit utquid cogitatis mala in

cordibus uestris · Quid est facilius dicere
dimittuntur tibi peccata tua an dicere
surge et ambula ut sciatis autem quoni
am filius hominis habet potestatem
in terra dimittere peccata ::

Tunc ait paralytico surge et tolle lec
tum tuum et uade in domum tuam
et surrexit et abiit in domum suam
uidentes autem turbae timuerunt et
glorificauerunt dm qui dedit potesta
tem talem hominibus

Et cum transiret inde ihs uidit
hominem sedentem in teloneo matheu
nomine et ait illi sequere me et sur
gens secutus est eum ::

Et factum est discumbente eo
in domu ecce multi puplicani et peccat

tores uenientes discumbebant cum ihū
et discipulis eius et uidentes farissei di
cebant discipulis eius quare cum pu
plicanis et peccatoribus manducat
magister uester
At ihs audiens ait non est opus ualen
tibus medico sed male habentibus eun
tes autem discite quid est misericordi
am uolo et non sacrificium non enim
ueni uocare iustos sed peccatores adpe
nitentiam
Tunc accesserunt ad eum discipuli
iohannis dicentes quare nos et farissei
ieiunamus frequenter discipuli autem
tui non ieiunant et ait illis ihs num
quid possunt filii sponsi lugere quam
diu cum illis est sponsus uenient autem

dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt in illis diebus nemo autem
conmittit commissuram panni rudis in
uestimentum uetus tollit enim plenitu
dinem eius a uestimento

Et peior scisura fit neque mittunt
uinum nouum in utres ueteres alioquin
rumpuntur utres et uinum effun
ditur et utres pereunt sed uinum no
uum in utres nouos mittunt et ambo
conseruantur

Haec illo loquente ad eos ecce prin
ceps unus accessit et adorabat
eum dicens filia mea modo defuncta est
sed ueni inpone manum tuam super eam
et uiuet Et surgens ihs sequebatur
eum et discipuli eius Et ecce mulier

quae sanguis fluxum patiebatur duo
decim annis accessit retro et tetigit fim
briam uestimenti eius dicebat enim in
tra se si tetigero tantum uestimentum eius
saluaero ::

At ihs conuersus et uidens eam dixit
confide filia fides tua te saluam fecit ::
Et salua facta est mulier ex illa hora
Et cum uenisset ihs in domum principis
Et uidisset tibicines et turbam tumultu
antem dicebat recedite non est enim
mortua puella sed dormit et inri
debant eum et cum eiecta esset turba
intrauit et tenuit manum eius et sur
rexit puella ::

Et exiit fama haec in uniuersam
terram illam ::

Et transeunte inde ihs secuti sunt eum
duo caeci clamantes et dicentes missere
re nostri filii dauid cum autem uenisse
duo domum accesserunt ad eum duo
caeci et dixit eis ihs creditis quia pos
sum hoc facere uobis. Dicunt ei utique
dne. Tunc tetigit oculos eorum dicens
secundum fidem uestram fiat uobis
Et aperti sunt oculi eorum et commi
natus est eis ihs dicens uidete ne quis
sciat. illi autem exeuntes diffamaueru
nt eum in totam terram illam egresis
autem illis: Et surdum
Ecce obtulerunt ei hominem mutum
demonium habentem et eiecto demonio
locutus est mutus et miratae sunt
turbae dicentes numquam apparuit

sicinisrahel. farisaei autem dicebant
inbelsebud inprincipe demoniorum
eicit demones
Circuibat ihs ciuitates omnes
& castella docens insinagogis eorum
& praedicans euangelium regni & curans
omnem languorem & omnem infirmitatem
Videns autem turbas misertus est eis
quia erant uexati & iacentes sicut oues
non habentes pastorem
Tunc dicit discipulis suis messis qui
dem multa. operarii autem pauci rogate
ergo dnm messis ut eiciat operarios
in messem suam
H. X
Conuocatis duodecim discipulis
suis dedit eis potestatem spm inmundo
rum ut eicerent eos & curarent omne

languorem et omnem infirmitatem :
Duodecim autem apostolorum no
mina. haec sunt primus simon qui
dicitur petrus et andreas frater eius
iacobus zebedei et iohannis frater eius
philippus et bartholomeus thomas
et matheus puplicanus iacobus alphei
et thatheus simon cannaneus et iudas
scariothes qui tradidit eum :
Hos duodecim missit ihs praecipiens
eis et dicens in viam gentium ne abieritis
et in civitates samaritanorum ne intra
veritis sed potius ite ad oves qui peri
erunt domus israhel :
Euntes autem praedicate dicentes quia
adpropinquavit regnum caelorum in
firmos curate mortuos suscitate

leprosus mundate daemones eicete
Quod gratis accepistis gratis date nolite
possidere aurum neque argentum ne
que peconiam in zonis uestris non peram
in uia neque duas tonicas neque calcia
menta neque uirgam in manibus uestris
dignus est enim operarius cibo suo
In quacumque ciuitatem aut castellum
intraueritis interrogate quis in ea
dignus sit et ibi manete donec exeatis
Intrantes autem in domum salutate
eam dicentes pax huic domui et si qui
dem fuerit digna domus ista ueniat
pax uestra super eam si autem non fu
erit digna pax uestra ad uos reuertetur
Et quicumque non recaperit uos
neque audierit sermones uestros ex

euntes foras de domu uel de ciuitate uel
castello illo excutite pulverem de pedib:
uestris :· Amen dico uobis tolerabilib:
erit terrae sodomorum et gomorreorū
in die iudicii quam illi ciuitati :·
Ecce ego mitto uos sicut oues in medio
luporum estote ergo prudentes sicut
serpentes et simplices sicut columbae :·
nt enim uos in
Cauete autem ab hominibus trade:
concilis et in sinagogis suis flagellabunt
uos et ad praesides et ad reges ducemini
propter me in testimonium illis et gentib:
Cum autem tradent uos nolite cogi
tare quomodo aut quid loquemini non
enim uos estis qui loquemini sed sps
patris uestri qui loquitur in uobis

Tradat autem frater fratrem in mortem
& pater filium & insurgent filii in paren
tes & morte eos adficient & eritis odio
omnibus hominibus propter nomen
meum qui autem perseuerauerit usque
in finem hic saluus erit
Cum autem persequentur uos in ci
uitate ista fugite in aliam si autem &
in alia persecuti uos fuerin t
fugite & in tertiam amen enim dico uobis non
consummabitis ciuitates israhel do
nec ueniat filius hominis
Non est discipulus super magistrum
nec seruus super dominum suum suf
ficit discipulo ut sit sicut magister eius
& seruos sicut dominus eius
Si patrem familias belzebud uoca

uerunt quanto magis domisticos eius
ne ergo timueritis eos ∴

Nihil enim est operatum quod non reue
labitur et occultum quod non sciatur
quod dico uobis in tenebris dicite in
lumine et quod in aure audistis
praedicate super tecta et nolite time
re eos qui occidunt corpus animam autem
non possunt occidere sed
potius eum timete qui potest animam
et corpus perdere in gechennam nonne
duo passeres asse ueneunt et unus ex illis
non cadit super terram sine patre ues
tro qui in caelis est ∴

Uestri autem et capilli capitis omnes
numerata sunt nolite ergo timere eos
multis passeribus meliores estis uos

omnis ergo qui confitebitur me coram ho
minibus confitebor et ego eum coram pa
tre meo qui in caelis est
Qui autem negauerit me coram homi
nibus negabo et ego· et ego eum coram
patre meo qui in caelis est
Nolite arbitrari quia uenirim pacem
mittere in terram non ueni pacem
mittere sed gladium ueni [illegible]
enim separare filium hominem aduer
sus patrem suum et filiam aduersus
matrem suam et nurum aduersus so
crum suam et inimici hominis domestici eius
Qui amat patrem aut matrem plus
quam me non est me dignus et qui
amat filium aut filiam plus quam me
non me dignus et qui non accipit crucem

suam et sequitur me non est me dignus :

Qui inuenit animam suam perdet
illam et qui perdiderit animam
suam propter me inuenit eam :

Qui recipit uos me recipit et qui
me recipit recipit eum qui me missit :

Qui recipit prophetam in nomine
profetae mercedem profetae
accipiet et qui recipit iustum in nomine
iusti mercedem iusti accipiet :

Et quicumque potum dederit uni
ex minimis istis calicem aquae fri
gidae tantum in nomine discipuli amen
dico uobis non perdet mercedem suam :

Et factum est cum consummasset
ihs uerba haec praecipiens duo
decim discipulis suis transit inde ut

docere et praedicare in ciuitatib: eorum:

Iohannis autem cum audisset in uincu
lis opera xpi mittens duos de disci
pulis suis ait illis tu es qui uenturus es
an alium exspectamus. Et respondens
ihs ait illis euntes renuntiate iohanni
quae audistis et uidistis caeci uident
claudi ambulant leprosi mundan
tur surdi audiunt mortui resurgunt
pauperes euangelizantur :: Et beatus
est qui non fuerit scandalizatus in
me. illis autem abeuntibus coepit ihs
dicere ad turbas de iohanne baptista
quid existis in desertum uidere harun
dinem uento agitatam sed quid existis
uidere hominem in mollibus uestitum :

Ecce qui mollib: uestiuntur in domib:

regum sunt sed quid existis uidere profe-
tam etiam dico uobis et plus quam profetam
Hic est enim de quo scriptum est ecce
ego mitto angelum meum ante faciem tuam
qui praeparabit uiam tuam ante te
Amen dico uobis non surrexit in-
ter natos mulierum maior Iohan-
ne baptista qui autem minor est in
regno caelorum maior illo
A diebus autem Iohannis baptis-
tae usque nunc regnum caelorum
uim patitur et uiolenti rapiunt illud
Omnes enim profetae et lex usque
ad Iohannem profetauerunt
Et si uultis percipere ipse est helias
qui uenturus est qui habet aures au-
diendi audiat

Cui autem similem aestimabo generati
onem istam similis est pueris sedentibus
in foro qui clamantes coaequalibus dicunt
cantauimus uobis et non saltastis lamentau
imus uobis et non planxistis. Uenit enim
iohannis neque manducans neque bi
bens et dicunt demonium habet. uenit
filius hominis manducans et bibens et
dicunt ecce homo uorax et potator uini
publicanorum et peccatorum amicus et
iustificata est sapientia a filiis suis ·

Tunc coepit exprobrare ciuitatibus in
quibus factae sunt plurimae uirtutes eius
quia non egissent penitentiam · Uae tibi beth
saida quia si in tyro et sidone factae es
sent uirtutes quae factae sunt in uobis ol
lim in cilicio et cinere paenitentiam egis

sent uerumtamen dico uobis tyro et sidoni
remisius erit in die iudicii quam uobis et tu
capharnaum numquid usque ad caelum
exaltaberis usque ad infernum discendes
Quia si in sodomis factae fuissent uir
tutes quae factae sunt in te forte man
sissent usque in hunc diem uerumtamen
dico uobis quia terrae sodomorum remis
sius erit in die iudicii quam tibi
In illo tempore respondens ihs dixit con
fiteor tibi pater domine caeli et terrae qui
abscondisti haec a sapientibus et pruden
bus et reuelasti ea paruulis ita pater
quia sic fuit placitum ante te
Omnia mihi tradita sunt a patre meo
patrem quisquam
Et nemo nouit filium nisi pater neq:

nouit nisi filius et cui uoluerit filius reuelare.
Venite ad me omnes qui laboratis et ho
norati estis et ego reficiam uos tollite
iugum meum super uos et discite a me
quia mitis sum et humilis corde et inueni
etis requiem animabus uestris iugum enim
meum suaue est et honus meum leue est.
In illo tempore abiit ihs sabbato per sa
ta discipuli autem eius essurientes co
eperunt uellere spicas et manducare fa
risei autem uidentes illos dixerunt
ei ecce discipuli tui faciunt quod non lice
et eis facere sabbatis at ille dixit eis non le
gistis quid fecerit dauid quando essuriit
et qui cum eo erant quomodo intrauit
in domum dei et panes propossitiones
comedit quos non licebat ei edere neq;

his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus:

Aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum uiolant
et sine crimine sunt dico autem uobis
quia templo maior est hic si h sciretis quid
est misericordiam uolo et non sacrificium
numquam condemnassetis innocentes
dns est enim filius hominis etiam sabbati:

Et cum inde transisset uenit in sinago
gam eorum et ecce homo erat manum a
ridam habens et interrogabant eum di
centes si licet sabbatis curare ut accu
sarent eum ipse h autem dixit illis quis
erit ex uobis homo qui habet ouem unam
et si ceciderit haec sabbatis in foueam
nonne tenebit et leuabit eam quanto
magis melior est homo oue itaque licet

sabbatis benefacere :·

Tunc ait homini extende manum tu-
am et extendit et restituta est sanita-
ti sicut et altera :·

Exeuntes autem farissaei consiliū
faciebant adversus eum quomo-
do eum perderent :·

hs autem sciens secessit inde et secu-
ti sunt eum multi et curavit eos om-
nes et praecipit eis ne manifestum eum
facerent ut impleretur quod dictum
est per essaiam profetam dicentem

Ecce puer meus quem elegi dilectus meus
in quo bene conplacuit animae meae ponā
spiritum meum super eum et iudicium gentib:
adnuntiabit non contendet neque clama-
bit neq: audiet aliquis in plateis uocem

eius arundinem quasatam non confrin-
get et linum fumigans non extinguet do-
nec eiciat ad uictoriam iudicium et in no
mine eius gentes sperabunt :·

Tunc oblatus est ei homo demonium
habens caecus et mutus et surdus
et curauit eum ita ut loqueretur et uideret
Et stupebant omnes turbae et di-
cebant numquid hic est filius dauid
Pharissei autem audientes dixerunt
hic non eicit demonia nisi in belzebub
principe demoniorum :·

Hiesus autem sciens cogitationes eorum
dixit eis omne regnum diuisum contra se
disolabitur et omnis ciuitas uel domus
diuisa contra se non stabit si enim sata
nas satan·an·iecit aduersus se diuisus est :·

Quomodo ergo stabit regnum eius si ego
in beelzebul eicio demones filii uestri in
quo eiciunt ideo ipsi iudices uestri erunt
si autem ergo in spū dī eicio demonia igitur
peruenit in uos regnum dī · Aut quomo
do potest quisquam intrare in domum
fortis et uasa eius diripere nisi prius
alligauerit fortem et tunc domum illius
diripiet :

Qui non est mecum contra me est et qui
non congregat mecum dispargit · ideo
dico uobis omne peccatum et blasfemia
remittetur hominibus sps autem blas
phemia non remittetur et quicumque
dixerit uerbum aduersus filium hominis
remittetur ei et qui autem dixerit con
tra spm scm non remittetur ei neque

in hoc saeculo neque in futuro :·

Aut facite arborem bonam et fruc
tum eius bonum aut facite arborem ma
lam et fructum eius malum siquidem
ex fructu arbor cognoscitur progenies
uiperarum quomodo potestis bona lo
qui cum sitis mali · Ex abundantia enim
cordis os loquitur :·

Bonus homo de bono thesauro pro
fert bona :· Et malus homo de ma
lo thesauro cordis sui profert mala :·

Dico autem uobis quoniam omne uer
bum otiosum quod locuti fuerint
homines reddent rationem pro eo in die
iudicii :· Ex uerbis enim tuis iustificabe
ris et ex uerbis tuis condempnaberis :·

Tunc responderunt ei quidam de

scribis et pharisseis dicentes magister uo
lumus a te signum uidere
Qui respondens ait illis generatio mala
et adultera signum querit et signum non
dabitur ei nisi signum ionae profetae
sicut enim fuit ionas in uentre coeti tribus
diebus et tribus noctibus sic erit filius
hominis in corde terrae tribus diebus
et tribus noctibus
Uiri niniuitae surgent in iudicio cum
generatione ista et condempnabunt eam
quia poenitentiam egerunt in praedicati
one ionae et ecce plus quam iona hic
Regina austri surget in iudicio cum gene
ratione ista et condempnabit eam quia
uenit a finibus terrae audire sapientiam
salamonis et ecce plus quam salamon
hic

Cum autem inmundus sps transierit ab
homine ambulabat per loca arida quae
rens requiem et non inuenit ∴ de exi ∴
Tunc dicit reuertar in domum meam un
de exiens inuenit uacantem scopis mun
datam et ornatam· Tunc uadit et adsumit
secum septem alios sps nequiores se
et intrantes habitant ibi ∴ Et fiunt no
uissima hominis illius peiora prioribus
sic erit generationi huic pessimae ∴
Adhuc eo loquente ad turbas· ecce
mater eius et fratres foris stant quaerentes
loqui cum eo ∴ Dixit autem ei quidam ecce
mater tua et fratres tui foris stant quae
rentes loqui tecum· At ipse respondens
dicens sibi ait quae est mater mea et qui
sunt fratres mei et extendens manum

in discipulos suos dixit ecce mater mea
et fratres mei quicumque enim fecerit
uoluntatem patris mei qui in caelis est
ipse meus frater et soror et mater mea est
In illo die exiens ihs de domu sedebat se
cus mare et congregatae sunt ad eum tur
bae multae ita ut in nauicula ascendens
sederet et omnes turbae stabant in li
tore et locutus est eis in parabulis dicens
Ecce exiit qui seminat seminare se
men suum et dum seminat quaedam ce
ciderunt secus uiam et uenerunt uo
lucres caeli et comederunt ea
Alia autem ciciderunt in petrosa
ubi non habebant terram multam et
continuo exorta sunt quia non habeban[t]
altitudinem terrae sole autem orto

aestuauerunt et quia non habebant ra
dicem aruerunt ::

Alia autem ciciderunt in spinas
et creuerunt spinae et soffocauerunt ea
Alia uero ciciderunt in terram bonam
et dabant fructum aliut centissimum
aliut sexagissimum aliut tricensimum
qui habet aures audiendi audiat Et ac
cedentes discipuli dixerunt ei quare
in parabulis loqueris eis · qui respondens
ait eis :: Quia uobis datum est nos
se misterium regni caelorum · illis autem
non datum est ::

Qui enim habet dabitur ei et habun
dabit qui autem non habet et quod
habet auferetur ab eo :: dentes
Ideo in parabulis loquor eis quia ui

non uident et audientes non audiunt nec
intellegunt ut adimpleretur eis profetia
essaiae dicentis auditu audietis et non in
telligetis et uidentes uidebitis et non uide
bitis incrassatum est enim cor populi huius
et auribus suis grauiter audierunt et ocu
los suos conclusserunt ne quando oculis
uideant et auribus audiant et corde in
tellegant et conuertantur et sanem eos ::

Ceterum incrassatum est cor populi
huius et aures eorum obturuerunt et ocu
los suos conpraeserunt ne quando con
uertantur et sanem eos ::

Uestri autem beati oculi qui uident et
aures uestrae quia audiunt amen enim quip
pe dico uobis quia multi profetae et iusti
cupierunt uidere quae uideatis et non ui

cherunt et audire quae auditis et non au

dierunt

Vos autem audite parabulam semi
nantis omnis qui audit uerbum regni
et non intellegit uenit malignus et rapit
illud quod seminatum est in corde eius.
hic est qui secus uiam seminatus est
Qui autem supra petrosa seminatus est
hic est qui audit uerbum et continuo
cum gaudio accipit illud non habet au
tem in se radicem sed temporalis est
facta autem tribulatione ac persecuti
one propter uerbum continuo scanda
lizatur. Qui autem seminatus est
in spinis hic est qui uerbum audit et sol
licitudo saeculi istius et fallacia diuiti
arum suffocat uerbum et sine fructu

efficitur :· Qui uero in terram bonam
seminatus est hic est qui audit uerbum
et intellegit et fructum adfert et facit
aliud quidem centissimum aliud autem
sexagissimum · aliud tricensimum ::

Aliam parabulam proposuit
eis dicens simile factum est
homini regnum caelorum qui seminau-
it bonum semen in agro suo cum autem
dormirent homines uenit inimicus eius
et superseminauit zezania in medio
tritici et abiit · Cum autem creuisset her
ba et fructum fecisset · Tunc apparue-
runt zezania accidentes autem serui
patri familias dixerunt ei · Domine nonne
bonum semen seminasti in agro tuo · un
de ergo habet zezania · Et ait illis inimi

cus homo hoc fecit servi autem dixerunt
ei vis imus et colligemus ea ait
et ait eis non ne forte colligentes zezania
simul et triticum cum eis eradicetis sed
sinite utraque crescere usque ad mes
sem et in tempore messis dicam messo
ribus meis colligite primum zezania
et alligate ea fasciculos ad conconbu
rendum triticum autem congregate in hor
reum meum
Aliam parabulam proposuit
eis dicens simile est regnum celo
rum grano sinapis quod accipiens homo
seminavit in agro suo quod minimum est
omnibus seminib: cum autem creverit
maius fit omnibus holeribus et fit ar
bor ita ut volucres caeli veniant et h

habitent inramis eius celis

Aliam parabulam locutusest eisdi
simileest regnum caelorum fermento
Quod acceptum mulier abscondit infa
rinae satis tribus donec fermentatum
est totum

Haec omnia locutusest ihs inpara
bulis adturbas · Et sineparabulis
nonloquebatur eis · ut inpleretur quod
dictum est perprofetam dicentem · Ape
riam inparabulis osmeum eructabo
absconsa aconstitutione mundi :·

Tunc dimissis turbis uenit indomum
et accesserunt adeum discipuli
eius dicentes dne · dissere nobis parabu
lam tritici · Et zizaniorum agri · Quires
pondens ait · Quiseminat bonumse

menest filius hominis · Ager autem est
hic mundus bonum uero semen hii sunt
filii regni · Zizania autem filii sunt dia
buli nequam inimicus autem qui semina
uit ea est diabulus messis uero consumma
tio saeculi est · messores uero angeli sunt ·
Sicut ergo colliguntur zizania et igni
conburuntur ∴ Sic erit in consummati
one saeculi · Mittet filius hominis an
gelos suos et colligent de regno eius om
nia scandala et eos qui faciunt iniqui
tatem et mittent eos in caminum ignis ·
Ibi erit fletus et stridor dentium · Tunc
iusti fulgebunt sicut sol in regno pa
tris eorum qui habet aures audiendi
audiat ∴ ro abscondito in
Simile est regnum caelorum thesau

agro quem qui invenit homo abscon
dit et prae gaudio illius vadit et vendit
universa quae habet et emit agrum
illum. Iterum simile est regnum cae
lorum homini negotiatori quaerenti
bonas margaritas inventa autem
una margarita pretiosa abiit et
vendidit omnia quae habuit et emit eam.
Iterum simile est regnum caelorum
sagenae missae in mare quae ex omni
genere piscium congreganti quam cum
inpleta esset eduxerunt ad litus. Et
sedentes elegerunt bonos in vassa sua
malos autem misserunt foras. Sic
erit in consummatione saeculi. Exi
bunt angeli et separabunt malos
de medio iustorum et mittent eos in ca

minum ignis ibi erit fletus et stridor den
tium· Dixit eis intellexistis haec omnia
Dicunt ei etiam dñe· Et ait illis ideo om
nis scriba doctus in regno caelorum
similis est homini patri familias
qui profert de thesauro suo noua
et uetera :
Et factum est cum consummasset
ihs parabulas istas transiit inde :
Et ueniens in patriam suam doce
bat eos in sinagogis eorum ita
ut mirarentur et dicerent unde huic
sapientia haec et uirtutes nonne hic est
fabri filius ioseph nonne mater eius
dicitur maria et fratres eius iacobus
et iohannis et ioseph et simon et iudas
et sorores eius nonne omnes aput nos

sunt

Unde ergo huic omnia ista. & scandali
zabantur in eo :
Ihs autem dixit eis non est profeta
sine honore nisi in patria sua &
in domo sua. & ideo non fecit ibi uirtutes
multas propter incredulitatem eorū:
In illo tempore audiuit herodis tetra
cha famam de ihū & ait pueris suis
Numquid hic est iohannis baptista
quem ego decollaui ipse surrexit a
mortuis & ideo uirtutes operantur in eo
Herodis enim tenuit iohannem & al
ligauit eum & possuit eum in car-
cere propter herodiadem uxorem fra
tris sui philippi. dicebat enim illi io
hannis non licet tibi habere eam:
Et uolens eum occidere timuit popu

lum quia sicut profetam eum habe-
bant. filia herodiadis
Die autem natalis herodis saltavit
in medio triclinio et placuit herodi.
unde cum iuramento pollicitus est
ei dare quodcumque postolasset
ab eo. at illa praemonita a matre
sua dixit da mihi caput iohannis
baptistae in disco. Et contristatus est
herodis propter iuramentum autem
et propter eos qui pariter recumbe-
bant iusit dari misitque et decolla-
vit iohannem in carcere et adlatum
est caput eius in disco. Et datum est
puellae et puella attulit matri suae.
Et accedentes discipuli eius tulerunt
corpus eius et sepelierunt illud et

uenientes nuntiauerunt ihu ·

Quod cum audisset ihs secessit in
de in nauicula in locum desertum
seorsum et cum audissent turbae ·
secutae sunt eum pedestres de ciuita
tibus et exiens uidit turbam multam et
misertus eis et curauit languidos eorum ·

Uespere autem facto accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes de
sertus est locus · et hora iam praeterit
dimitte turbas ut euntes in castella
emant sibi escas — · Necesse ire dat

Ihs autem dixit eis non habent nec
te illis uos manducare · Respon
derunt ei dicentes non habemus hic
nisi panes · u · et duos pisces qui ait eis
adferte illos mihi huc et cum iussisset

turbam discumbere supra foenum
acceptis quinque panibus et duobus pis
cibus aspiciens in caelum benedixit
et fregit et dedit discipulis suis panes
discipuli autem dederunt turbis et
manducauerunt omnes et saturati
sunt et tulerunt reliquias duodecim
cofinos fragmentorum plenos man
ducantium autem fuit numerus quin
que milia uirorum exceptis mulieri
bus et paruulis

Et statim iussit discipulis suis as
cendere in nauiculam ut praecederent
eum trans fretum donec ipse dimit
tere turbas · ontez

Et dimissa turba ascendit in m
solus orare ·

Uespere autem facto solus erat ibi na-
uicula autem in medio mari iactabatur
fluctibus erat autem illis uentus contra-
rius quarta autem uigilia noctis uenit
ad eos ambulans supra mare et uiden-
tes eum supra mare ambulantem tur-
bati sunt dicentes quia fantasma est
et pro timore clamauerunt statimque
ihs locutus est eis dicens habete fidu-
ciam ego sum nolite timere

Respondens autem petrus dixit
dne si tu es iube me uenire ad te
super aquas at ipse ait ueni et discen-
dens petrus de nauicula ambulabat
super mare ut ueniret ad ihm uidens
uero uentum ualidum timuit et cum
coepisset mergi clamauit dicens dne

saluum me fac & continuo ihs exten
dens manum & ad prachendit eum
& ait illi modicae fidei quare dubitasti·

Cum ascendissent in nauiculam
cessauit uentus qui autem in na
uicula erant uenerunt & adoraue
runt eum dicentes uere dei filius es tu :·

Cum transfretassent uenerunt
in terram genezar & cum cog
nouissent eum uiri loci illius· uener
unt & adorauerunt eum & miserunt
in uniuersam regionem illam & obtu
lerunt ei omnes male habentes &
rogabant eum ut uel fimbriam ues
timenti eius tangerent quicumque
tangerunt salui facti sunt :·

Tunc accesserunt ad eum ab hieru . Mat

solimis scribae et farissei dicentes qua
re discipuli tui transgrediuntur tra
ditionem seniorum non enim manus
suas lauant cum panem manducant.
ipse autem respondens ait illis. Qua
re et uos transgredimini mandatum
dei propter traditionem uestram nam
ds dixit honora patrem tuum et ma
trem tuam : et qui maledixerit pa
tri uel matri morte moriatur. Uos
autem dicitis uel patri uel matri suae
quicumque dixerit munus quodcumq;
ex me est tibi proderit et non honori
ficauit patrem suum uel matrem et
inritum fecistis mandatum di prop
ter traditionem uestram : hypucri
tae bene profetauit de uobis isaias

dicens populus hic labis me honorat
cor autem eorum longe est a me sine
causa autem me colunt docentes doc
trinas et mandata hominum Et con
uocatis ad se turbis dixit eis Audite
et intellegite Non quod in os intrat
quo inquinat hominem sed quod pro
cedit ex ore hoc quo inquinat hominem
Tunc accedentes discipuli eius dix
erunt ei scis quia pharisaei audi
to hoc uerbo scandalizati sunt at
ille respondens ait Omnis plantatio
quam non plantauit pater meus caeles
tis eradicabitur Sinite illos caeci
sunt duces caecorum caecus autem
si caeco ducatum praestat ambo in
foueam cadent Respondens autem

petrus dixit ei· dissere nobis parabulam
istam at ille dixit adhuc et uos sine intel
lectu estis non intellegitis quia omne
quod in os intrat in uentrem uadit et
in secesum recessit mittitur· Quae autem
procedunt de ore de corde exeunt haec
coinquinant hominem· De corde enim
exeunt cogitationes malae homicidia
adulteria fornicationes falsa testimo
nia blasfemiae furta auaritia nequi
tia doli :· Haec sunt quae coinquinant
hominem· Non lotis autem manibus
manducare non coinquinat hominem:·
Egresus inde ihs secessit in par
tes tyri et sidonis et ecce mulier cannanea
a finibus illis egressa clamauit ad eum
dicens miserere mei dne fili dauid

filia mea male ademonio uexatur qui
non respondit ei uerbum et accedentes
discipuli eius rogabant eum dicentes
dimitte eam quia clamat post nos.
Ipse autem respondens ait non sũ
missus nisi ad oues quae perierunt
domus israhel:
At illa uenit et adorauit eum dicens
dñe adiuua me qui respondens
ait non est bonum sumere panem fili
orum et mittere canibus. At illa dixit
etiam dñe nam et catuli edunt demi
cis quae cadunt de mensa dominorum
suorum: Tunc respondens ihs ait ei:
O mulier magna est fides tua fiat tibi
sicut uis et sanata est filia illius ex illa

Et cum transisset inde ihs uenit ite-
rum secus mare galileae et ascendens
in montem sedebat ibi et accesserunt
ad eum turbae multae :· Habentes se-
cum mutos clodos caecos debiles et a-
lios multos et proiecerunt eos ad pedes
eius et curauit eos omnes ita ut turbae
mirarentur uidentes mutos loquentes
clodos ambulantes caecos uidentes
et magnificabant dnm israhel :·
Ihs autem uocatis xii discipulis suis
dixit misereor turbae huic quia tri-
duum est iam quod perseuerant me-
cum et non habent quod manducent
dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant
in uia et dicunt ei discipuli unde ergo
nobis in deserto panes tantos ut sa-

turentur turbae multae : Et ihs ait illis
quot panes habetis · at illi dixerunt
septem et paucos pisciculos et praece
pit turbae ut discumberent super
terram Et accipiens ihs septem panes
et pisces gratias agens benedixit fregit
et dedit discipulis suis · Et discipuli de
derunt populo et comederunt omnes
et saturati sunt et quod superfuit de
fragmentis tulerunt septem sportas
plenas erant autem qui manducaue
runt quattuor milia hominum extra
paruulos et mulieres et dimisa turba
ascendit in nauiculam et uenit in fines
magedan

Accesserunt ad eum pharissei
et saducaei temptantes et ro

gauerunt eum ut signum de caelo ostende-
ra eis· At ille respondens ait eis:
Facto uespere dicitis serenum erit·
Incrats· Rubicundum est caelū
cum nubibus· Et mane dicitis hodie tem-
pestas rutilat enim triste caelum
Hypochritae faciem ergo caeli iudica
re nostis signa autem temporum non
potestis:
Generatio mala et adultera signum
quaerit et signum non dabitur ei
nisi signum Ionae profetae et relictis
illis abiit: Et cum uenissent disci
puli eius trans fretum obliti sunt
panes accipere:
Qui dixit eis adtendite uobis et ca
uete a fermento pharisseorum

& sadducaeorum ::
At illi cogitabant inter se dicentes
quia panes non accipimus :: Sciens
autem ihs cogitationes eorum dixit
quid cogitatis inter uos modicae fidei
quia panes non habetis nondum intel
legitis neque recordamini de quinque
panibus & quinque milibus hominum
& quot cofinos sumpsistis neque
septem panes & quattuor milia ho
minum & quot sportas sumpsistis
quare non intellegitis quia non de pa
ne dixi uobis cauete a fermento sa
ducaeorum & pharisaeorum ::
Tunc intellexerunt quia non de pani
bus dixerit cauete a fermento pani
um pharisseorum & sadducaeorum

sed a doctrina. pharisseorum &
sadduceorum adtendere sibi

Venit autem ihs in partes caesa
reae philippi & interrogabat
discipulos suos dicens quem dicunt
homines esse filium hominis · At illi
dixerunt · Alii iohannem baptistam ·
Alii autem heliam alii uero heremiā
aut unum ex profetis · dicit illis uos
autem quem me esse dicitis · Respon
dens autem simon petrus dixit tu es
xps filius dī uiui ·

Respondens autem ihs dixit ei be
atus es simon bar iona quia
caro & sanguis non reuelauit
tibi sed pater meus qui in caelis est ·
Et ego dico tibi quia tu es petrus

Et superhanc petram aedificabo aec
clessiam meam et portae inferni non
praeualebunt aduersus eam et tibi
dabo claues regni caelorum :· Et
quaecumque ligaueris super terram
erunt ligata et in caelo :· Et quae
cumque solueris super terram erunt
soluta et in caelis :·

Tunc praecepit discipulis suis ut
nemini dicerent quia ipse esset
ihs xps :· Exinde coepit ihs ostende
re discipulis suis quia oporteret eum
ire in hierusolimam et multa pati
a senioribus et scribis et principibus
sacerdotum et occidi et tertia die
resurgere :·

Et adsumens eum petrus coepit

increpare illum dicens absit a te dñe
non erit tibi hoc qui conuersus dixit pe
tro uade post me satanas scandalū
es mihi quia non sapis ea quae sunt
dī sed ea quae sunt hominum
Tunc ihs dixit discipulis suis · Si
quis uult post me uenire abneget
se ipsum sibi & tollat crucem suā
& sequatur me · Qui enim uoluerit
animam suam saluam facere per
det eam · qui autem perdiderit animā
suam propter me inueniet eam
Quid autem prodest homini si uniuer
sum mundum lucretur · animae ue
ro suae detrementum patiatur aut
quam dabit homo commutationem
pro anima sua · Plus enim homi

nis uenturus est in gloria patris sui cum
angelis suis · et tunc reddet unicuique
secundum opera eius ::
Amen dico uobis sunt quidam
de hiis adstantibus qui non gustabunt
mortem donec uideant filium homi
nis uenientem in regno suo :: Et fac
tum est post dies sex adsumpsit ihs
petrum et iacobum et iohannem fra
trem eius · et duxit illos in montem
excelsum seorsum et transfiguratus
est ante eos · et resplenduit facies
eius sicut sol uestimenta autem eius
facta sunt alba sicut nix · et ecce
apparuit illis moyses et helias cum
eo loquentes :: Respondens autem
petrus dixit ad ihm dne bonum est

MATH XVII

nobis hic esse· Si uis faciamus hic tria
tabernacula. unum tibi et mosi unum
et heliae unum :· Adhuc eo loquente
ecce nubs lucida obumbrauit eos :·
Et ecce uox de nube dicens hic est fili
us meus dilectus in quo mihi bene con
placui ipsum audite· Et audi
entes discipuli ciciderunt in faciem
suam et timuerunt ualde· Et accessit
ihs et tetigit eos :· Et dixit eis surgite
et nolite timere· leuantes autem ocu
los suos neminem uiderunt nisi so
lum ihm· Et discendentibus illis de
monte praecipit eis ihs dicens nemi
ni dixeritis uissionem donec filius
hominis a mortuis resurgat :·
Et interrogauerunt eum

discipuli dicentes quid enim scribae dicunt
quod heliam primum oportet uenire
At ille respondens ait illis helias qui
dem uenturus est et restituet omnia:
Dico autem uobis quia helias iam ue
nit et non cognouerunt eum sed fe
cerunt in eo quaecumque uoluerunt
sic et filius hominis passurus est
ab eis· Tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne babtista dixit eis:
Et cum uenisset ad turbas acces
sit ad eum homo genibus prouolutus
ante eum dicens domine misserere filio
meo quia lunaticus est et male pati
tur nam sepe cadit in ignem et crebro
in aquam et obtuli eum discipulis
tuis et non potuerunt curare eum:

Respondens ihs ait o generatio incre-
dula et peruersa quousque ero
uobiscum usquequo patiar uos ad
ferte mihi illum huc ad me. Et incre-
pauit eum ihs et exiit ab eo demoni
um et curatus est puer ex illa hora.
Tunc accesserunt discipuli ad ihm
secreto et dixerunt ei quare
nos non potuimus eicere illum.
Et dixit eis propter incredulitatem
uestram. Amen quippe dico uobis
si habueritis fidem sicut granum si
napis dicetis monti huic transi hinc
illuc et transibit et nihil inpossibi-
le erit uobis hoc autem genus non
eicitur nisi per orationem et ieiunium
Et conuersantib: autem illis in ga

lileam dixit illis ihs futurum est ut fili
us hominis tradetur in manus hominum
et occident eum et tertia die resurget
et contristati sunt uehementer ·:
Et cum uenissent in capharnaum
accesserunt qui didragma acca
piebant ad petrum et dixerunt ma
gister uester non soluit didragma
ait etiam ·: Et cum intrasset in
domum praeuenit eum ihs dicens qu
id tibi uidetur simon reges terrae a
quibus accipiunt tributum uel censū
a filiis suis an ab alienis dicente autē
illo ab alienis ·: Dixit illi ihs ergo
liberi sunt filii · ut ergo non scandali
zemus eos uade ad mare et mitte
hamum tuum et eum piscem qui primus

ascenderit tolle & aperto ore eius in
uenies ibi staterem illum sumens da
eis pro me & te

In illa hora accesserunt discipuli ad
ihm dicentes quis putas maior est
in regno caelorum & aduocans ihs par
uulum statuit eum in medio eorum &
& dixit amen dico uobis nisi conuer
si fueritis & efficiamini sicut paruu
li non intrabitis in regnum caelorum

Quicumque ergo humiliauerit se
sicut paruulus iste hic erit mai
or in regno caelorum : & qui sus
ciperit unum paruulum talem in
in nomine meo me suscepit :

Qui autem scandalizauerit unum
de minimis istis qui in me credunt

expedit ei ut suspendatur mola asina
ria in collo eius & demergatur in profun
dum maris :: Uae autem mundo huic
a scandalis necesse est enim ut ueni
ant scandala · Uerum tamen uae ho
mini illi per quem uenit scandalum ::
Si autem manus tua uel pes tuus
scandalizat te abscide eum
& proiece abs te bonum est tibi ingre
di debilem ad uitam uel clodum quam
duas manus uel duos pedes habentem
mitti in ignem aeternum
Et si oculus tuus scandalizat te
erue eum & proiece abs te bo
num est tibi unum oculum habere
& ingredi in uitam quam duos occulos
habere & mitti in gehennam ignis ::

Uidete ne condempnatis unum de pus
sillis istis qui credunt in me dico enim
uobis quia angeli eorum in caelis sem
per uident faciem patris mei qui in
caelis est· Uenit enim filius hominis
saluare quod perierat ::
Quid uobis uidetur si fuerint alicui
homini centum oues et errauerit
una ex eis nonne relinquet non
aginta nouem in montibus et uadit
quaerere eam quae errauerat :: et
si contigerit ut inueniat eam amen
dico uobis quia gaudebit super ea
magis quam super nonaginta noue
quae non errauerunt sic non est uolun
tas ante patrem uestrum qui in caelis
est ut pereat unus de pusillis istis ::

Si autem peccauerit in te frater tuus
uade et argue eum inter te et ip
sum solum si te audierit lucratus
es fratrem tuum
Si autem non te audierit adhuc ad
hibe tecum unum uel duos ut in o
re duorum uel trium testium stet om
ne uerbum quod si non audierit eos
dic aecclessiae si autem aecclesiam
non audierit sit tibi sicut gentilis et
puplicanus
Amen dico uobis quaecumque alliga
ueritis super terram erunt ligata
et in caelis et quaecumque solueri
tis super terram erunt soluta et
in caelis. Iterum dicit.
Amen dico uobis quia si conuene rint

duo ex uobis super terram de omni re q:
cumque petierint a patre meo qui in
caelis est fiet cum illis· Ubi enim
sunt duo uel tres congregati in nomi
ne meo ibi ego sum in medio eorum
Tunc accedens petrus ad eum dixit
dne quoniam si peccauerit in me
frater meus quoties dimittam ei us
que in septies· Dicit illi ihs non dico
tibi usque septies sed usque septua
gies et septies
Ideo adsimilatum est regnum ce-
lorum homini regi qui uoluit ra
tionem ponere cum seruis suis
Et cum coepisset rationem po
nere oblatus est ei unus qui debe-
bat decem milia talenta cum autem

non haberet unde redderet iussit eum
dominus uenundari & uxorem eius
& filios & omnia quae habebat & red
di debitum procedens autem seruus
ille rogabat eum dicens patientiam
habe in me domine & omnia reddã
tibi Misertus autem dñs illi seruo
dimissit eum & debitum remissit ei
Egresus autem seruus ille inuenit
unum de conseruis suis qui debe
bat ei centum denarios & tenens
suffucabat eum dicens redde qu
od debes & procedens conseruus
eius rogabat eum dicens patien
tiam habe in me & omnia reddã
tibi Ille autem noluit sed habiit & mis
sit eum in carcerem donec redderet

debitum· Uidentes autem conserui eius
quae fiebant contristati sunt ualde·
Et uenerunt et narrantes domino suo
omnia quae facta fuerant :
Tunc uocauit illum dns eius et ait illi
serue nequam omne debitum dimisi
tibi quoniam rogasti me· non ergo op[R]o
tuit et te misereri conseruo tuo si
cut et ego tui misseratus sum· Et ira
tus dns eius tradidit eum tortorib:
quo adusque redderet uniuersum
debitum sic et pater meus caelestis
faciet uobis si non remisseritis unus
quisque fratri suo de cordibus uestris
Et factum est cum summinas
set ihs sermones hos tran
tulit se a galilea et uenit in fines

iudeae trans iordanem et secutae
sunt eum turbae multae et curabat
eos ibi · et accesserunt ad eum faris
saei temptantes eum et dicentes si li
cet homini dimittere uxorem suam
quacumque ex causa qui respondit
et ait illis ∴ non legistis quia qui fe
cit ab initio masculum et feminam
fecit eos et dixit propter hoc dimit
tet homo patrem et matrem et ad
herebit uxori suae et erunt duo in
carne una itaque non sunt duo
sed una caro quod ergo ds coniunc
xit homo non separet dicunt illi
quid ergo moyses mandauit dari
illi libellum repudi et dimittere
uxorem · ait illis quoniam moyses

ad duritiam cordis uestri permissit
uobis dimittere uxores uestras ab ini
tio autem non sic fuit :·
Dico autem uobis quia quicumq:
dimisserit uxorem suam nisi
ob causam fornicationis et aliam
duxerit a marito mechatur et qui
dimissam duxerit mechatur · Dicunt
ei discipuli eius si ita est causa ho
mini cum muliere non expedit nube
re · qui dixit non omnes capiunt
uerbum istud sed quib: datum est :·
Sunt enim eunuchi qui de matris ute
ro sic nati sunt :· Et sunt eunu
chi qui facti sunt ab hominibus · Et
sunt eunuchi qui se ipsos eunucha
uerunt propter regnum caelorum

qui potest capere capiat

Tunc oblati sunt ei paruuli ut ma
nus eis inponeret et oraret dis
cipuli autem increpabant eos

Ihs uero ait eis sinite paruulos ueni
re ad me et nolite prohibere eos ta
lium enim est regnum caelorum. Et cum
inpossuisset eis manus abiit inde.

Et ecce unus accedens ait illi
magister bone quid boni fa
ciam ut habeam uitam aeternam qui
dixit ei quid me interrogas de bono
unus est bonus ds. Si autem uis ad
uitam uenire serua mandata dicit
ille quae. Ihs autem dixit non homi
cidium facies non adulterabis non
facies furtum. Non falsum testimo

nium dices honora patrem et matrem
et diliges proximum tuum sicut te
ipsum. Dicit illi adolescens omnia
haec custodiui quid adhuc mihi deest
Ait illi ihs si uis perfectus esse uad
de uende omnia quae habes
et da pauperib: et habis thesaurum
in caelo et ueni sequere me
Cum audisset autem adolescens
uerbum haec abiit tristis. Erat
autem habens multas possesiones
Ihs autem discipulis suis dixit a
men dico uobis quia dificile est di
uitem intrare in regnum caelorum.
Et iterum amen dico uobis facilius
est enim camellum per foramen a
acus transire quam diuitem intrar

in regnum caelorum :

Audientes autem discipuli mirabantur et timebant ualde dicentes quis er
go poterit saluus esse aspiciens autem
ihs dixit eis apud homines hoc inposs
ibile est apud dm autem omnia pos
sibilia sunt. Tunc respondit pe
trus dicens ei ecce nos reliquimus omnia
et secuti sumus te quid ergo erit nobis
Ihs autem dixit illis amen dico uo
bis quod uos qui secuti estis me in
generatione cum sederit fili
us hominis in sede maiestatis suae

Sedebitis et uos super sedes xii iudi
cantes xii tribus israhel :

Et omnis qui reliquerit domum
uel fratres aut sorores aut

patrem aut matrem aut uxorem aut
filios aut agros propter me et prop
ter euangelium centuplum accipiet et
uitam aeternam possidebit :·

Multi autem erunt primi nouissimi
et nouissimi primi :·

TH. XX.

Simile est regnum caelorum homi
ni patri familias qui exiit primo
mane conducere operarios in uineam
suam conuentione autem facta cum
operariis ex dinario diurno missit eos
in uineam suam et egresus circa horam
tertiam uidit alios otiosos in foro
stantes et illis dixit et uos ite in uine
am meam et quod iustum fuerit da
bo uobis illi autem abierunt · Ite
rum autem exit circa sextam

et horam nonam et fecit similiter cir
ca undecimam vero exiit. Et invenit
alios stantes et dicit illis quid hic
statis tota die otiosi dicunt ei quia
nemo nos conduxit dicit illis ite et
vos in vineam meam. Cum autem
sero factum esset dicit dominus vi
neae procuratori suo voca operario[s]
et redde illis mercedem incipiens a
novissimis usque ad primos cum
venissent autem qui circa undecima[m]
horam venerant acceperunt singu
los denarios. Venientes autem et
primi arbitrati sunt quod plus es
sent accepturi. Acceperunt autem
et ipsi singulos denarios et accipi
entes murmurabant adversus

patrem familias dicentes hi nouis
simi una hora fecerunt et pares
illos nobis fecisti · Qui portauimus
pondus diei et aestum ∴ At ille res
pondens uni eorum dixit amice
non facio tibi iniuriam nonne ex
denario conuenisti mecum · Tolle
quod tuum est et uade · uolo autem
et huic nouissimo dare · sicut et
tibi aut non licet · mihi dare · mea
et quod uolo in meis · facere · an ocu
lus tuus nequam est quia ego bo
nus sum · Sic erunt nouissimi pri
mi et primi nouissimi · Multi enim
sunt uocati pauci uero electi ∴
Et ascendens ihs hierusoli
mam adsumpsit xii dis

cipulos suos secreto· Et ait illis ec
ce ascendimus hierusolimam
Et filius hominis tradetur prin
cipibus sacerdotum et scribis et
condempnabunt eum morte et tra
dent eum gentibus ad deludendum
Et flagillandum et crucifigendum·
Et tertia die resurget
Tunc accessit ad eum mater fili
orum zebedei cum filis suis ad
orans et petens aliquid ab eo qui
dixit ei quid uis· Et illa dicit sede
ant hi duo fili mei unus ad dexte
ram tuam et unus ad sinistram
in regno tuo· Respondens autem
ihs dixit illis nescitis quid petatis
potestis calicem bibere quem

ego bibiturus sum dicunt ei possumus
Et ait illis ihs calicem quidem
meum bibetis sedere autem ad
dexteram meam aut ad sinistram
non est meum dare uobis sed qui
quibus paratum est a patre meo
Et audientes illi x indignati
sunt de duobus fratrib:
Ihs autem uocauit eos ad se
et ait scitis quia principes gentium
dominantur eorum et qui maiores
sunt potestatem exercent in eos
Non ita erit inter uos sed quicumq:
uoluerit inter uos maior fieri sit
uester minister et qui uoluerit in
ter uos primus esse erit uester
seruus

et filius hominis non uenit minis
trari sed ministrare et dare
animam suam redemptionem
pro multis

gredientibus eis ab hericho
secuta est eum turba multa
Et ecce duo caeci sedentes secus uiam
audierunt quia ihs transiret clama
uerunt dicentes dne miserere nobis
fili dauid turba autem increpabat
eos ut tacerent at illi magis clama
bant dicentes dne miserere nostri
fili dauid Et stetit ihs et uocauit
eos ad se Et quid uultis ut fa
ciam uobis dicunt illi dne ut aperian
tur oculi nostri Misertus au
tem eis ihs tetigit oculos eorum

l.xxi

Et confestim uiderunt et secuti sunt eu[m]

Et cum adpropinquasset hie
rusolimis et uenissent in
beth fage ad montem oliueti

Tunc ihs missit duos discipulos
dicens eis ite in castellum quod con
tra uos est et statim inuenietis as
sinam alligatam et pullum cum ea
soluite et adducite mihi et si
quis uobis aliquid dixerit dicite
quia dns his opus habet et confestim
dimittet eos

Hoc autem factum est ut adin
pleretur quod dictum est
per essaiam profetam dicentem dici
te filiae sion ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus et sedens super

assinam et pullum subiugalis

Euntes autem discipuli fecerunt
sicut praecepit illis ihs et ad
duxerunt assinam et pullum et
inpossuerunt supereum uestimen
ta sua et eum desuper sedere fe
cerunt · Plurimae autem turbae
strauerunt uestimenta sua inuia ·
Alii autem caedebant ramos de
arboribus et sternebant inuia
Turbae autem quae praecedeba
nt et quae sequaebantur
clamabant dicentes osanna filii
dauid benedictus qui uenit in nomi
ne dni · ossanna in excelsis ·

Et cum intrasset hierusolimam
commota est uniuersa

ciuitas dicens quis est hic populi au
tem dicebant hic est ihs profeta a
nazareth galileae

Et intrauit ihs in templum di
et eiciebant omnes uenden
tes et ementes in templo et mensas
nummulariorum et cathedras
uendentium columbas euertit dicens
eis scriptum est domus mea domus
orationis uocabitur uos autem fecis
tis eam speloncam latronum

Et accesserunt ad eum caeci et
claudi in templo et sanauit eos
Uidentes autem pharissaei et
scribae mirabilia quae fecit
ihs· et pueros clamantes in templo
ossanna filii dauid indignati sunt

Et dixerunt ei audis quid isti dicunt·
Ihs autem dixit eis utique nonle
gistis quia ex ore infantium et lac
tantium perfecti laudem
Et relictis illis abiit foras ex
tra civitatem in bethaniam
ibique mansit · Mane autem
revertens in civitatem essurit et vi
dit fici arborem unam secus viam
venit ad eam et nihil invenit in
ea nisi folia tantum · Et ait illi
numquam ex te fructus nascatur
in sempiternum et arida facta est
continuo ficulnea Et videntes dis
cipuli mirati sunt dicentes quomo
do continuo aruit ficul nea
Respondens autem ihs ait eis

amen dico uobis si habueritis fidem
et non haesitaueritis non solum de
ficulnea facietis sed et si monti huic
dixeritis tollete et iactate in mare fiet
Et omnia quaecumque petieri
tis in oratione credentes
accipietis
Et cum uenisset in templum
accesserunt ad eum docen
tem principes sacerdotum et seni
ores populi dicentes in qua potesta
te haec facis et quis tibi dedit ha
nc potestatem Respondens
Ihs dixit eis interrogabo uos et ego
unum sermonem quem si dixeritis
mihi et ego uobis dicam in qua pote
tate haec facio Baptismum

iohannis unde erat e caelo an ex homi
nibus at illi cogitabant intra se di
centes. Si dixerimus e caelo dicet no
bis quare uos non credidistis ei
Si dixerimus ex hominibus timemus
turbam. Omnes enim habebant
iohannem sicut profetam et respon
dentes ei dixerunt nescimus ait illis
et ipse nec ego dico uobis in qua po
testate haec facio
Quid autem uidetur uobis homo
quidam habebat duos filios
et accedens ad primum dixit
fili uade hodie operare in uinea
meam. Ille autem respondens ait
nolo. Postea autem paenitentia
motus abiit in uineam suam. Ac

cedens autem ad alterum dixit illis
similiter at ille respondens ait eo
dne et non iuit quis ex duobus fecit
uoluntatem patris. Dicunt primus
et nouissimus. Et ait illis ihs amen
dico uobis quia puplicani et mere-
trices praecedent uos in regno di.
Uenit enim iohannis ad uos in uia
iustitiae et non credidistis ei. Pu
plicani autem et meretrices cred
derunt ei. Uos autem uidentes nec
penitentiam habuistis ut post ea
crederetis ei.

Aliam parabulam audite. ho
mo erat pater familias qui
plantauit uineam et sepem
circumdedit ei. et fodit in ea tor

cular· Et aedificauit turrem Et
locauit eam agricolis Et peregre
profectus est· cum autem tempus
fructuum adpropinquaret· missit
seruos suos adagricolas utaccipe-
rent fructus eius Et agricolae ue-
nerunt adpraechensis seruis eius·
Alium caederunt alium occide-
runt alius uero lapidabant· Ite-
rum missit alios seruos plures
prioribus Et fecerunt illis similiter
Nouissime autem missit ad eos
filium suum dicens reuerebuntur
filium meum· Agricolae, au
tem uidentes filium dixerunt in
trase· hic est heres uenite occi
damus eum Et habebimus heredi

tatem eius et adpraehensum eum
eicerunt extra uineam et occiderunt
eum· Cum ergo uenerit dñs uineae
quid faciet agricolis illis — Dicunt
illi malos male perdet et uineam
locabit aliis agricolis qui reddant
ei fructum temporibus suis· Dicit
illis ihs numquam legistis in scrip
turis· Lapidem quem reprobaue
runt aedificantes hic factus est
in caput anguli· A dño factus est
istud hoc est mirabile in oculis nostris
Ideo dico uobis quia auferetur a uo
bis regnum dī et dabitur genti faci
enti fructum eius· Et qui ceciderit
super lapidem istum confringetur
super quem uero ceciderit conteret eum·

Et cum audissent principes
sacerdotum et pharissaei
parabulas eius cog·nuerunt quod
de ipsis diceret. Et quaerentes eum tene-
re timuerunt turbas quia sicut pro
fetam eum habebant.
Respondens ihs dixit iterum
in parabulis dicens

MATH.X

Simile est regnum caelorum homi
ni regi. Qui fecit nuptias filio suo
Et missit seruos suos uocare inuita
tos ad nuptias et noluerunt uenire
Iterum missit alios seruos dicens
dicite inuitatis. Ecce prandium meum
paraui. Tauri mei et altilia occissa
sunt et omnia parata sunt ueni
te ad nuptias illi autem neglexerunt

Et abierunt alii in uillam suam · Alii
uero ad negotiationem suam · Reli
qui uero tenuerunt seruos eius et
contumelia adflictos occiderunt
Rex autem cum audisset iratus
est et missit exercitum suum et per
didit homicidas illos et ciuitatem
illorum succendit · Tunc ait ser
uis suis nuptiae quidem paratae
sunt sed qui inuitati erant non su
nt digni · Ite ergo ad exitus uiarum
quoscumque inueneritis uocate
ad nuptias · Et egressi serui eius
in uias congregauerunt omnes
quotquot inuenerunt malos et
bonos et impletae sunt nuptiae
discumbentium

Intrauit autem rex ut uideret
discumbentes et uidit ibi homi
nem non uestitum ueste nuptiali et
ait illi amice quomodo huc intras
ti non habens uestem nuptialem
at ille obmutuit. Tunc dixit rex
ministris ligatis pedibus et manib;
et mittite eum in tenebras exteri
ores ibi erit fletus et stridor dentiū
multi autem sunt uocati pauci uero
electi :·

Tunc abeuntes pharissaei con
silium fecerunt ut caperent
eum in sermone et mittunt ei dis
cipulos suos cum herodianis dicen
tes· Magister scimus quia uerax es
et uiam dī in ueritate doces et non

est tibi cura de aliquo non enim respi
as personas hominum dic ergo nobis
quid tibi uidetur licet censum dare
cessari aut non : Cognita autem
ihs nequitia eorum ait quid me temp
tatis hypochritae ostendite mihi
nummis macensus at illi obtuleru
nt ei denarium Et ait illis ihs cuius
est imago haec et superscriptio di
cunt ei cessaris : Tunc ait illis ihs
reddete ergo quae sunt cessaris ces
sari et quae sunt di do : Et audi
entes mirati sunt et relicto eo abi
erunt : In illa die accesseru
nt saducaei ad eum qui dicunt non
esse resurrectionem et interroga
uerunt eum dicentes magister

moyses dixit si quis mortuus fuerit
non habens filium ut ducat frater
eius uxorem illius et suscitet se-
men fratri suo. Erant autem apud
nos septem fratres et primus ux
ore ducta defunctus est et non
habens semen reliquit uxorem
suam fratri suo. Similiter secun
dus et tertius usque ad septimum
nouissimae autem omnium et mu
lier defuncta est. In resurrectio
ne ergo cuius erit de septem uxor
omnes enim habuerunt eam.

Respondens ihs ait illis erratis
nescientes scripturas neque
uirtutem di in resurrectione enim

neque nubent neque nubentur sed e-
runt sicut angeli di in caelo · De
resctione mortuorum autem non
legistis quod dictum est a do dicen
te uobis · Ego sum ds abracham
et ds isac et ds iacob non est
ds mortuorum sed uiuentium · Et
audientes turbae admirabantur
in doctrina eius

Pharissei autem cum audien
tes quiam possuisse saduc
ceis sillentium conuenerunt in u
num aduersus eum Et interroga
uit eum quidam ex ipsis legis doc
tor temptans eum magister quod
est mandatum magnum et primũ

in lege · ait illis ihs · Diliges dominum
deum tuum ex toto corde tuo & ex tota
anima tua & in tota mente tua ·
Hoc est maximum & primum
mandatum · Secundum autem
simile est huic · Diliges proximum
tuum sicut te ipsum · In his duobus
mandatis universa lex pendit
& profetae
Congregatis autem pharisseis in
terrogavit eos ihs dicens quid
uobis uidetur de xpo cuius filius est
Dicunt ei dauid ait illis ihs quomo
do ergo dauid in spu uocat eum
dnm dicens
Dixit dns dno meo sede a dextris
meis meis donec ponam inimicos

tuos scabellum pedum tuorum

Si ergo dauid in spu uocat eum
dnm quomodo filius eius est
Et nemo poterat respondere
ei uerbum neq: ausus fuit quis
quam interrogare eum amplius
ex illa. hora

Tunc ihs locutus est ad turbas et
ad discipulos suos dicens super
cathedram mosi sederunt scribe
et pharissei omnia ergo quaecumque
dixerint uobis seruate et facite se
cundum uero opera eorum nolite
facere dicunt enim ipsi et non faciunt

Alligauit autem onera grauia
et inportabilia et inponunt
in humeros hominum digito autem

suo nolunt mouere et ·:

Omnia ergo opera sua faciunt
ut uideantur ab hominibus dila
tant enim philacteria sua · et magnifi
cant fimbrias · Amant enim primos
recubitos in cenis · et primas cathe
dras in sinagogis · et salutationes
in foro · et uocari ab hominibus rabbi

Vos autem nolite uocari rabbi
unus enim est magister uester ·:

Omnes autem uos fratres estis
et patrem nolite uocare uobis
super terram unus est enim pater
uester qui in caelis est · Nec uocemi
ni magistri quia unus est uester
magister XPS

Qui maior erit uester minister ·:

Qui autem exaltauerit se humilia
bitur. Et qui se humiliauerit exaltabi
tur

Ve autem uobis scribae et pha
rissaei ypochritae quiclu
ditis regnum caelorum ante homi
nes uos autem non intratis nec in
troeuntes sinitis intrare

Ve uobis scribae et pharissaei
ypochritae quoniam comeditis
domus uiduarum occassione longa
orantes propter hoc accipietis am
plius iudicium

Ve uobis scribae et pharissaei
ypochritae quia circumitis
mare et aridam ut faciatis unum
prosilitum. Et cum fuerit factus

facitis eum filium gechennae duplo
quam uos :
Ue uobis duces caeci qui dicitis
quicumque iurauerit in templū
nihil est qui autem iurauerit in auro
templi debitor est · Stulti et caeci
quid enim maius aurum an templū
quod sc̄ificat aurum · Et quicū
que iurauerit in altare nihil est ·
Quicumque autem iurauerit in do
no quod super illud est debitor est ·
Caeci quid enim maius est donum
an altare quod sc̄ificat donum
Qui ergo iurat in altare iurat in eo
et in omnibus quae super illud sunt ·
Et qui iurauerit in templo iurat in
illo et in eo qui habitat in ipso ·:

Et qui iurat in caelo iurat in throno
di· et in eo qui sedet super eum
Uae uobis scribae et pharissaei
hypochritae quia decimatis mentam
et anetum et ciminum et reliquistis
quae grauiora sunt legis iudicium
et missericordiam et fidem haec opo[R]
tuit facere et illa non omittere ::
Duces caeci excolantes culicem ca
mellum autem glutientes ::
Uae uobis scribae et pharissaei hy
pochritae quia mundatis quod
de foris est calicis et parabsidis
intus uero pleni estis sunt rapina
et inmunditia farisse caece
munda prius quod intus est calicis
et parabsidis ut fiat et id quod de

foris est mundum

Uae uobis scribae et pharissaei
hypochritae quia similes estis
sepulchris dealbatis quae a foris
apparent speciosa hominibus in
tus uero plena sunt ossibus mor
tuorum et omni spurcitia. Sic et uos
a foris apparetis quidem hypochritae
hominibus iusti intus autem plení
estis hypochrisi et iniquitate

Uae uobis scribae et pharis
saei qui aedificatis sepulchra
profetarum et ornatis monumen
ta iustorum et dicitis quia si fu
issemus in diebus patrum nostro
rum non esse socii eorum
in sanguine profetarum

Itaque testimonium estis uobismet
ipsis quia filii estis eorum qui prophe
tas occiderunt
Et uos inplete mensuram pa
trum uestrorum serpen
tes genimina uiperarum quomodo
fugietis a iudicio gehennae
Ideo ecce ego mitto ad uos pro
fetas et sapientes et scribas
et ex illis occidetis et crucifigetis
et ex eis flagillabitis in sinagogis
uestris et persequemini de ciuitate
in ciuitatem ut ueniat super uos
omnis sanguis iustus qui effusus
est super terram A sanguine a
bel iusti usque ad sanguinem za
chariae filii barachiae quem

occidistis inter templum et altare

Amen dico uobis uenient haec
omnia super generationem istam

Hierusalem hierusalem quae
occidis prophetas et lapidas
eos qui ad te missi sunt quotiens
uolui congregare filios tuos quem
admodum gallina congregat pul
los suos sub alas suas et noluisti

Ecce relinquetur uobis domus
uestra deserta. Dico autem
uobis non me uidebitis amodo do
nec dicatis benedictus qui uenit in
in nomine dni

Et egressus ihs de templo ibat
et accesserunt ad eum
discipuli eius ut ostenderent ei

M.
x

et aedificationem templi · Ipse au
tem respondens dixit illis uidetis
haec omnia :· Amen dico uobis non
relinquetur hic lapis super lapi
dem qui non distruatur —— :·
Sedente autem eo super montẽ
Oliuiti accesserunt ad eum dis
cipuli eius secreto dicentes dic no
bis quando haec erunt Et quod sig
num aduentus tui Et consummati
onis saeculi :·
Et respondens ihs dixit eis ui
dete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine meo
dicentes ego sum xps Et multos se
ducent :· Audibitis enim proelia Et
opiniones proeliorum — · Uide

te ne turbemini oportet enim haec fieri
sed non dum est finis
Consurget enim gens in gentem et reg
num contra regnum et erunt
pestilentiae et fames et terrae mo
tus per loca
Haec autem omnia initia sunt
dolorum
Tunc tradent vos in tribulatione[s]
et occident vos et eritis odio
omnibus gentibus propter nomen
meum
Et tunc scandalizabuntur
multi et inuicem se tradent
et hodio habebunt inuicem et mul
ti seudo profetae insurgent et
seducent multos. Et quoniam

habundabit iniquitas refrigescet
caritas multorum · Qui autem per
manserit usque in finem hic saluus
erit
Et praedicabitur hoc euangeli
um regni in uniuerso orbe in
testimonium omnibus gentibus et tunc
ueniet consummatio
Cum ergo uideritis abhominationem
desolationis quae dicta est
a danielo profeta stantem in loco
sco qui legit intellegat
Tunc qui in iudea sunt fugiant
ad montes et qui in tecto non
discendat tollere aliquid de domu
sua et qui in agro non reuertatur
tollere tunicam suam

Ue autem praegnantibus et
nutrientibus in illis diebus
Orate autem ut non fiat fuga
uestra hieme uel sabbato
Erit enim tunc tribulatio magna
qualis non fuit ab initio mun
di usque modo neque fiet
Et nisi breuiati fuissent dies
illi non fieret salua om
nis caro sed propter electos bre
uiabuntur dies illi
Tunc si quis uobis dixerit ecce
hic xps aut illic nolite credere
Surgent enim seudo xpi et
seudo profetae et dabunt
signa magna et prodigia ita in erro
rem mouantur si fieri potest etiam

electi ecce praedixi uobis

Si ergo dixerint uobis ecce in de-
serto est nolite exire. Ecce
in penitrabilibus nolite credere

Sicut enim fulgor exit ab ori
ente et apparet usque in oc
cidentem ita erit aduentus filii ho
minis

Ubi cumque fuerit corpus illic
congregabuntur et aquile

Statim autem post tribulationem
dierum illorum sol obscurabi
tur et luna non dabit lumen suum.
Et stelle cadent de caelo et uirtu
tes caelorum commouebuntur
Et tunc apparebit signum filii
hominis in caelo

Et tunc plangent super se om
nes tribus terrae. Et ui
debunt filium hominis uenientem
in nubibus caeli cum uirtute multa
et maiestate. Et mittet angelos suos
cum tuba et uoce magna
et congregabunt electos suos
a quattuor uentis et a summis
caelorum usque ad terminos eorum
Ab arbore autem fici discite pa
rabulam cum iam ramus eius
tener fuerit et folia nata
scitis quia prope est aestas. Ita
et uos cum uideritis haec omnia
scitote quia prope est in ianuis A
men dico uobis quia non praeteri
bit haec generatio donec omnia

haec fiant

Celum et terra et transibunt
uerba uero mea non praete
ribunt. De die autem illa et ho
ra nemo scit neque angeli caelo
rum nisi pater solus

Sicut enim fuit in diebus noe
ita erit et aduentus fili
hominis sicut enim erant in dieb:
ante diluuium comedentes et bi
bentes et nubentes ad nuptum
tradentes usque ad eum in diem
quo intrauit noe in arcam et non
cognouerunt donec uenit diluuium
et tulit omnes ita erit aduen
tus fili hominis

Tunc duo erunt in agro unus

adsumetur & unus relinquetur
Duae molentes in mola una
adsumetur & altera relinquetur
Uigilate itaque quia nescitis qua
die uel qua hora dns uester uen
turus est
Illud autem scitote quoniam
si sciret pater familias qua ho
ra furuenturus esse uiglare
utique & non sinire perfoderi
domum suam ideo que estote
& uos parati quia nescitis qua
hora filius hominis uenturus est
Quis nam est putas fidelis ser
uus & prudens quem constituit
dns suus super familiam suam
ut det illis cibum in tempore

Beatus ille seruus quem inue-
nerit dominus eius sic facientem
cum uenerit. Amen dico uobis quo-
niam super omnia bona sua consti-
tuet eum

Si autem dixerit in corde suo
malus ille seruus moram fa-
cit dns meus uenire ccome &
coeperit percutere conseruos suos
manducat autem & bibat cum he-
bris ueniet dns serui illius in die
qua non sperat & hora qua igno-
rat & diuidet eum partemque
eius ponet cum hypochritis illi erit
fletus & stridor dentium

Tunc simile erit regnum celorum
decem uirginibus quae accipien

HE.
XV.

tes lampades suas exierunt autem
obiam sponso et sponsae quinq:
ex eis erant fatuae et quinque pru
dentes sed quinq: fatuae non sum
pserunt oleum secum acceptis lam
padibus :: Prudentes uero acci
perunt oleum in uassis suis cum
lampadibus suis moram autem
faciente sponso dormitauerunt
omnes et dormiuerunt Me
dia autem nocte clamor factus est
Ecce sponsus uenit exite obuiam ei
Tunc surrexerunt omnes uirgi
nes illae et ornauerunt lam
pades suas fatuae autem sapien
tib: dixerunt date nobis de oleo
uestro quia lampades nostrae

extinguntur :· Responderunt
prudentes dicentes ne forte non
sufficiat nobis et uobis :· Ite pu
tius aduendentes et emite uobis
Dum autem irent emere uenit
sponsus et quae paratae erant
intrauerunt cum eo ad nuptias
et clausa est ianua :· Nouissime
autem uenerunt et reliquae uir
gines dicentes dñe dñe aperi nobis
At ille respondens ait :· A
men dico uobis nescio uos· Uig
late itaque quia nescitis horam
neque diem· Quia dñs uenturus est
Sicut enim homo peregre pre
ficiscens uocauit seruos
suos et tradidit illis bona sua :·

Et uni dedit · u · talenta · alii · duo
alii · autem unum · Et unicuique
secundum propriam uirtutem
Et profectus est statim · Abiit autem
qui quinque talenta acceperat
Et operatus est in eis :· Et lucratus
est alia quinque · similiter Et qui
·ii· acceperat lucratus est alia duo
Qui autem unum talentum acci
perat abiens fodit in terra
Et abscondit pecuniam dni sui·
Post multum uero temporis ue
nit dns seruorum illorum Et
possuit rationem cum eis Et ac
cedens qui quinque talenta ac
ceperat · Obtulit alia quinque
talenta dicens dne · u · talenta

dedisti mihi. Ecce alia quinque su
perlucratus sum. Et ait illi dns eius
euge serue bone et fidelis quia
super pauca fidelis fuisti super
multa te constituam intra in gau
dium dni tui ::

Accessit qui duo talenta
acceperat. Et ait dne duo
talenta tradidisti mihi :: Ecce
alia duo superlucratus sum
Et ait illi dns eius :: Euge serue
bone et fidelis quia super pau
ca fuisti fidelis super multa te
constituam intra in gaudium dni tui

Accedens autem et qui unum
talentum acceperat ait dne
scio quia homo durus es et

metis ubi non seminasti ⁘ et con
gregas ubi non sparsisti et timens
ego abii et abscondi talentum tuum
in terra ecce habes quod tuum est
respondens autem dominus eius
dixit ei serve male et piger sciae
bas quia ego meto ubi non semino
et congrego ubi non sparsi
Oportuit ergo te committe
re pecuniam meam nummu
lariis et veniens ego recepissem
utique cum usuris quod meum est
Tollete itaque ab eo talentum
et date ei qui habet x talenta
Omni enim habenti dabitur
et habundabit ei autem
qui non habet et quod uidetur

habere auferetur ab eo :·

Nutalem autem seruum eiecite

foras in tenebras exteriores

ubi erit fletus et stridor dentium

Cum autem uenerit filius homi

nis in maiestate suae et omnes

angeli cum eo tunc sedebit super

sedem maiestatis suae · Et con

gregabuntur ante eum omnes

gentes terrae · Et separabit eos

ab inuicem sicut pastor segregat

oues ab haedis :· Et statuet

quidem oues a dextris suis ·

Hedos autem a sinistris :·

Tunc dicet rex his qui a dextris

eius erunt uenite benedicti

patris mei possidete regnum

paratum uobis a constitutione mundi
Esurivi enim et dedistis mihi man
ducare · Sitivi et dedistis mihi bi
bere · hospes eram et collegis
tis me · Nudus eram et operu
istis me · Infirmus et visitastis
me · In carcere fui et venistis
ad me · Tunc respondebunt
ei iusti dicentes dne quando te ui
dimus essurientem et pauimus te ·
Et sitientem et dedimus tibi
potum · quando autem te uidimus
hospitem et collegimus te ·
Aut nudum et cooperuimus te ·
Aut quando te uidimus infirmum
uel in carcere et venimus ad te ·
Et respondens rex dicet illis ·

Amen dico uobis quamdiu fecistis
uni ex his minimis fratribus meis
mihi fecistis ·:· unt·
Tunc dicet his qui a sinistris eius er
Discedite a me maledicti in ignem
aeternum qui praeparatus est dia
bulo et angelis eius ·:· Esuri enim
et non dedistis mihi manducare ·:·
Sitiui et non dedistis mihi bibere ·:·
Hospes eram et non collegistis me·
Nudus eram et non cooperuistis me·
Infirmus et in carcere· et non ui
sitastis me ·:·
Tunc respondebunt et ipsi dicen
tes domine quando te uidimus es
urientem aut sitientem ·:· Aut hos
pitem ·:· Aut nudum ·:· Aut in

firmum uel in carcere & non ministraui
mus tibi · Tunc respondebit illis
dicens · Amen dico uobis quam
diu non fecistis uni ex his fratribus
meis minimis ambulantibus in no
mine meo mihi nec fecistis ·
Et ibunt hi in supplicium aeternum ·
Iusti autem in uitam aeternam ·
Et factum est cum consummas
set ihs sermones hos omnes dixit
discipulis suis ·
Scitis quia post biduum pasch
fiet & filius hominis tradetur
ut crucifigatur ·
Tunc congregati sunt principes
sacerdotum & seniores po
puli in atrium principis sacerdo
tum

quidicebatur caiphas et consilium
fecerunt ut ihm dolo tenerent et
occiderent dicebant autem non in
die festo ne forte tumultus fieret
in populo :·
Cum autem esset ihs in bethania
in domo simonis leprosi ac
cessit ad eum mulier habens ala
bastrum unguenti pretiosi et
effudit super caput eius recum
bente ipso :· Videntes autem dis
cipuli eius indignati sunt dicentes
ut quid perditio haec potuit enim
hoc uenundari pretio magno
et dari pauperibus :· Sciens au
tem ihs ait illis quid molesti es
tis mulieri bonum opus operata

est in me semper pauperes habe-
bitis uobiscum me autem non sem-
per habebitis

Mittens enim haec unguentum
hoc in corpus meum ad sepeliendum

me fecit

Amen dico uobis ubicumque
praedicatum fuerit hoc
euangelium in toto orbe narrabitur

Et quod fecit haec in memoriam
ipsius

Tunc abiit unus de duodecim
ad principes sacerdotum
qui dicitur iudas scarioth

Et ait illis quid uultis mihi
dare. Et ego uobis eum tradam.
At illi constituerunt ei xxx

argenteos · Et exinde quaerebat
oportunitatem ut eum traderet
Prima autem die azemorum
accesserunt discipuli ad ihm̄
dicentes ubi uis paremus tibi man
ducare pascha
At ihs dixit ite in ciuitatem
ad quendam et dicite ei magis
ter dicit tempus meum prope est
Apud te facio pascha cum disci
pulis meis · Et fecerunt dis
cipuli sicut praecepit illis ihs ·
Et parauerunt pascha
Uespere autem facto discum
bebat cum xii · discipulis suis
Et edentib: illis dixit Amen
dico uobis quia unus

uestrum me tradet

Et contristati sunt ualde et
coeperunt singuli dicere
numquid ego sum dñe :· At ipse
respondens ait qui manducat
mecum manum in parabside
hic me tradet. Filius quidem
hominis uadit sicut scriptum
est de eo

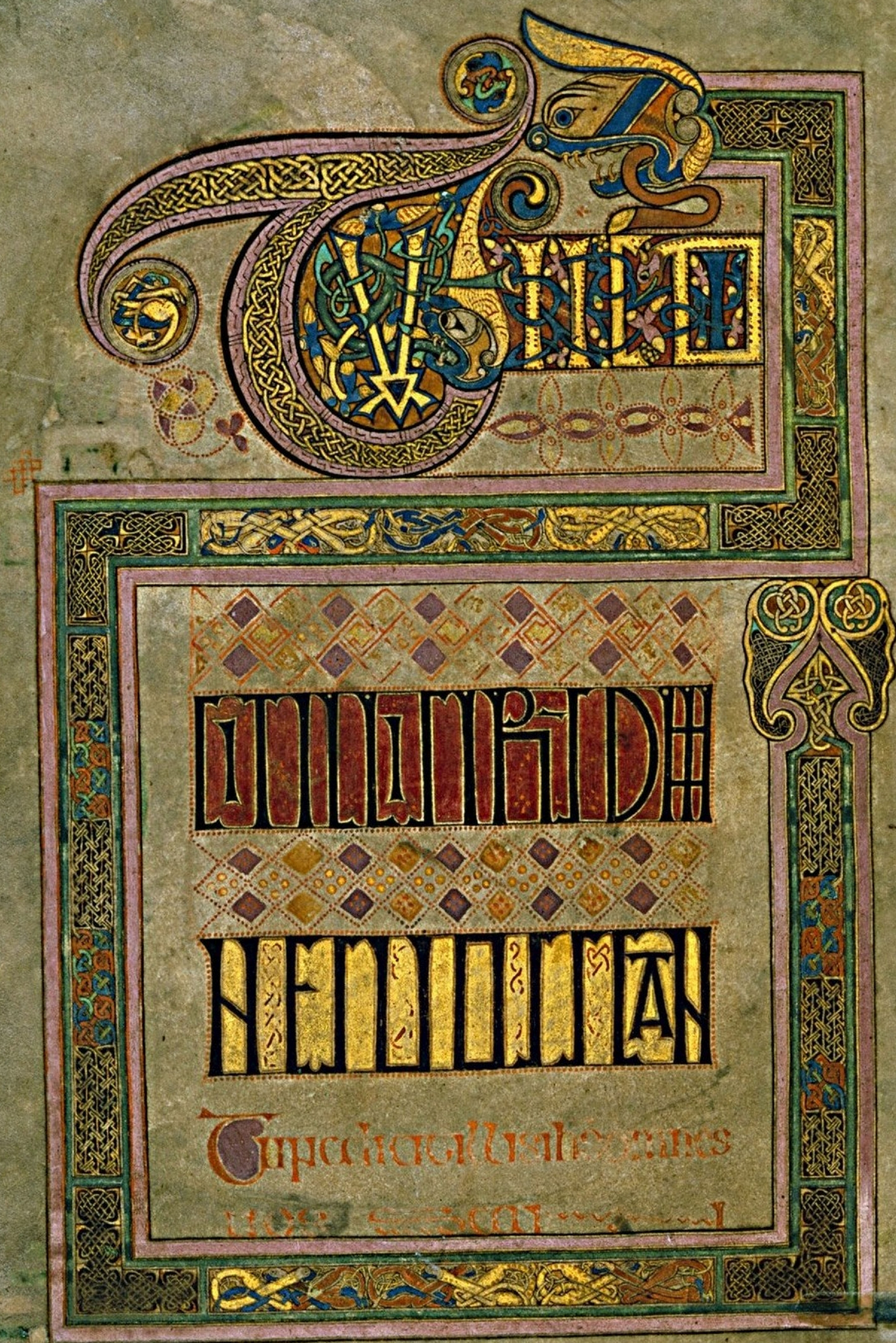
Uae autem homini illi per quem
filius hominis tradetur

Bonum erat ei si non natus fu
isse homo ille

Respondit autem iudas qui tra
diderat eum et dixit
numquid ego sum rabbi · ait il
li ihs tu dixisti :·

Cenantibus autem eis accepit
ihs panem & benedixit ac
fregit dedit que discipulis suis
dicens accipite edite ex hoc omnes
hoc est enim corpus meum quod
confringitur pro saeculi uitae
Et accipiens calicem gratias
egit & dedit illis dicens
bibite ex hoc omnes hic est enim
sanguis meus noui testamenti
qui effundetur pro uobis & pro
multis in remisionem peccatorum
Dico autem uobis quia non bi
bam amodo de hoc genimine uitis
usque in diem illum quo illud
bibam uobiscum nouum in regno
patris mei

Et ymno dicto
exierunt
in montem oliueti:

dalum patiemini in me in ista nocte ::

Scriptum est enim percutiam pas
torem et dispergentur oues gregis
Postquam autem resurrexero
praecedam uos in galileam ::
Respondens autem petrus ait illi
Et si omnes scandalizati
fuerint in te ego numquam scan
dalizabor ait illi ihs amen dico
tibi quia in hac nocte antequam
gallus cantet ter me negabis
Ait illi petrus etiam si oportu
erit me mori tecum non te
negabo :: Similiter et omnes dis
cipuli dixerunt
Tunc uenit ihs cum illis in uillam
que dicitur gethsamani ::

Dixit discipulis suis sedite
hic donec uadam illuc ora
rem et adsumpto petro et duobus
filiis zebedei coepit contris
tari et mestus esse
Tunc ait illis tristis est anima mea
usque ad mortem sustenete
hic et uigilate mecum
Et progresus pussillum procedit
in faciem suam orans et
dicens pater mi si possibile est
transeat a me calix iste
Uerum tamen non sicut ego uolo
sed sicut tu uis
Et uenit ad discipulos suos et
inuenit eos dormientes et
dixit petro sic non potuistis una

hora uigilare · mecum · Uigilate · et
orate ut non intretis in temptationem
Sps quidem prumptus est
caro uero infirma
Iterum secundo abiit et orauit
dicens pater mi si non potest
hic calyx transire · a me · nisi illum
bibam fiat uoluntas tua · et ue
nit iterum et inuenit eos dormientes
Erant enim oculi eorum gra
uati · et relictis illis iterum abiit
et orauit tertio eundem sermo
nem dicens
Tunc uenit ad discipulos suos
et dicit illis dormite · iam
et requiescite · ecce adpropin
quauit hora · et filius hominis

rum
tradetur in manus hominum peccato
Surgite eamus ecce ad . propin
quauit qui me tradet
Adhuc eo loquente . ecce iudas
unus ex duodecim uenit et
cum eo turba multa cum gladiis
et fustibus missi a principib: sa
cerdotum et seniorib: populi :
Qui autem tradidit eum dedit
eis signum dicens :
Quemcumq: osculatus fuero
ipse est tenete eum
Et confestim accedens ad ihm
dixit aue rabbi et osculatus
est eum dixitq: illi ihs ad quod
uenisti amice . fac . Tunc acces
serunt et manus iniecerunt

inihm & tenuerunt eum

Et ecce unus ex his qui erant
cum ihu extendens manum
exemit gladium suum et percussit
seruum principis sacerdotum. Et
amputauit auriculam eius

Tunc ait illi ihs conuerte gladi
um tuum in locum suum om
nes enim qui acceperint gladium
in gladio peribunt. An putas quia
non possum me rogare patrem
meum ut exhibere mihi modo plus
quam xii legiones angelorum. Quo
modo ergo inplebuntur scripturae
quia si oporte fieri

In illa hora dixit ihs turbis tā
quam ad latronem uenistis

cum gladiis & fustibus conprehen
dere me. Cotidie autem apud uos
sedebam in templo docens &
non me tenuistis

Hoc autem totum factum est
ut implerentur scripturae
prophetarum

Tunc discipuli eius omnes re
licto eo fugerunt

At illi tenentes ihesum duxerunt
ad caiafan principem
sacerdotum ubi scribae & sen
iores conuenerant

Petrus autem sequebatur eum
a longe usque in atrium
principis sacerdotum & ingre
sus

intro sedebat cum ministris ut uideret
finem rei :
Principes autem sacerdotum
et omne concilium quaerebant
falsum testimonium contra ihm ut
morti traderent eum et non inuene
runt et cum multi falsi testes ac
cessissent non inuenerunt in eum
quicquam
Nouissime autem uenerunt
duo falsi testes et dixerunt
hic dixit possum distruere hoc
templum di et post triduum reae
dificabo illud :
Et surgens princeps sacerdotum
ait illi nihil respondes ad ea
quae isti dicunt aduersum te

testificantur ihs autem tacebat
Et princeps sacerdotum ait illi
adiuro te per dm̄ uiuum ut dicas
uobis si tu es xps filius dī uiui
Dicit illi ihs tu dixisti ∴ dico
Uerum tamen dico uobis amodo
uidebitis filium hominis se-
dentem a dexteris uirtutis [illegible]
Et uenientem in nubibus caeli ∴
Tunc princeps sacerdotum
scidit uestimenta sua dicens
blasfemauit quid adhuc egemus
testibus
Ecce nunc audistis blasfemiam
eius quid uobis uidetur ∴ At
illi respondentes dixerunt reus
est mortis ∴

116

Tunc expuerunt infaciem eius et
colophis eum caeciderunt alii
autem palmas dederunt infaciem
eius dicentes profetiza nobis xpe
quis est qui te percussit
Petrus autem sedebat foris
in atrio · et accessit ad eum
una ancella dicens · et tu cum ihu
galileo eras at ille · negauit coram
omnib: dicens nescio quid dicis
Exeunte autem illo ianuam
uidit eum alia ancella · et ait
eis qui ibi erant · et hic erat cum
ihu nazareo · et iterum negauit
cum iuramento dicens quia non noui
hominem · et post pussillum ac
cesserunt qui ibi stabant et

119

dixerunt petro uere et tu ex illis
es nam et loquella tua manifestum
te facit :· Tunc coepit detestari
et iurare quia non nouisset homi
nem et continuo gallus cantauit.
Et recordatus est petrus uer
bi ihu quod dixerat prius
quam gallus cantet ter me nega
bis et egresus foras amarissime
fleuit :·

xxvij. Mane autem facto consilium
fecerunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi
aduersus ihm ut eum morti trade
rent. Et uinctum adduxerunt eum
et tradiderunt pontio pilato
praesidi :·

Tunc iudas uidens quia eum tradi
dit quia dampnatus est
Paenitentia ductus retulit xxx
argenteos principib: sacerdotum
et senioribus dicens peccaui tra
dens sanguinem iustum tu uideris:
Et illi dixerunt quid ad nos tu
Et proiectis argenteis in templo
recessit et abiens laqueo se
suspendit
Tunc autem principes sacerdo
tum acceptis argenteis dixe
runt non licet eos mittere in cor
ban quia praetium est sanguinis
consilio autem facto emerunt
ex illis agrum figuli in sepultu
ram peregrinorum propter hoc

uocatus est ager ille acheldemach
quod est ager sanguinis usque in
in hodiernum diem
Tunc impletum est quod dictum
est per profetam heremiam
dicentem · Et acceperunt xxx ar
genteos praetium adpraetiati
quod adpraetiauerunt a filiis isra
hel :: Et dederunt eos in agrum
figuli · sicut constituit mihi dñs ::
Ihs autem stetit ante praesi
dem Et interrogauit eum pre
sis dicens tu es rex iudeorum
Dicit ei ihs tu dicis Et cum accu
saretur a principib: sacerdo
tum Et seniorib: nihil respondebat
Tunc dicit ei pilatus non audis

quanta aduersum te testificantur
Et non respondit ei ad ullum uerbū
ita ut miraretur praeses multum
Per diem autem sollempnem
consuerat praeses dimitte
re populo unum uinctum quem
uoluissent
Habebant autem uinctum insig
nem qui dicebatur barrabas
congregatis ergo illis dixit pilatus
quem uultis dimittam uobis barra
ban aut ih̄m qui dicitur xp̄s sciebat
enim quod propter inuidiam tra
didissent eum
Sedente autem illo pro tribuna
li missit ad eum uxor eius
dicens nihil sit tibi et iusto illo mul
ta

enim passus sum odie per uisum
propter eum
Principes autem sacerdotum
et seniores persuaserunt po
pulis ut peterent barban ihm ue
ro perderent
Respondens autem praeses ait
illis quem uultis uobis de duobus
dimittam at illi dixerunt barraban
Dicit illis pilatus quid igitur
faciam de ihū qui dicitur xp̄s
Dicunt omnes crucifigatur
Ait illis praeses quid enim
mali fecit. At illi magis clama
uerunt dicentes crucifigatur.
Videns autem pilatus quia
nihil proficere sed magis

tumultus fieret accepta aqua la
uit manus coram omni populo di
cens ego innocens sum a sanguine
iusti huius uos uideritis·

Et respondit uniuersus po
pulus dixit sanguis eius
super nos et super filios uestros

Tunc dimissit illis barabban ihm
uero flagillatum tradidit eis
ut crucifigeretur

Tunc milites praesidis suscipi
entes ihm in praetorio congre
gauerunt ad eum uniuersum cho
ortem et exeuentes eum induerú
nt tonicam purpuream·

Et clamidem coccineam circum
dederunt ei et plectantes corona

de spinis inpossuerunt super caput
eius et harundinem in dexteram
eius et genu flexo inludebant ante
eum dicentes aue rex iudeorum

Et expuentes in eum acciperunt
harundinem et percutie-
bant caput eius ·· Et postquam
inluserunt eum et exuerunt eu[m]
clamidem et induerunt eum uesti
mentis suis et duxerunt eum
ut crucifigeretur

Exeuntes autem inuenerunt
hominem cyrth eum uenien
tem inobiam sibi simonem nomine-
hunc angarizauerunt ut tolleret
crucem suam

Et uenerunt ad locum quich

citur golgotha quod nominatur
caluariae locus

Et dederunt ei bibere uinum cum
felle mixtum et cum gustasset
noluit bibere

Postquam crucifixerunt eum
diuiserunt sibi uestimenta eius
sortem mittentes ut inpleretur quod
dictum est per profetam dicentem
Diuiserunt sibi uestimenta mea
et super uestem meam misserunt
sortem et sedentes seruabant eum

Et inposuerunt super caput
eius causam ipsius scriptam
hic est rex iudeorum

unus adexteris & unus asinisteris

Praeter euntes autem blasphe-
mabant eum mouentes capita
sua & dicentes · ua · qui distruebas
templum di & in triduo reaedificas
illud salua autem te ipsum si filius
di es discende nunc de cruce ·:

Similiter & principes sacerdotum
inludebant eum cum scribis
& seniorib: dicentes alios saluos
fecit · Se ipsum non potest sal
uum facere · si rex israhel est dis
cendat nunc de cruce · & crede
mus ei · Confidit in dno & nunc li
beret eum si uult dixit enim quia di
Filius sum

Id ipsum autem et latrones qui
crucifixerant cum eo inpro
perabant ei · Et postquam cruci
fixus est

A sexta hora tenebrae factae
sunt super uniuersam terram
usque adhoram nonam

Circa autem horam nonam cla
mauit ihs uoce magna dicens
heli · heli · lab asabacthani ·

Hoc est ds ds meus quare me
direliquisti quidam autem illic
stantes et audientes dicebant
heliam uocat iste

Et continuo occurrens unus
ex illis acceptam spongiam
impleuit acceto et inpossuit

harundini et dabat ei bibere.
Ceteri uero dicebant sine uide
amus an ueniat helias et libe
rare eum. Alius autem accepta
lancea pupungit latus eius et
exiit aqua et sangis.
Ihs autem iterum exclamans uo
ce magna emissit spm.
Et ecce uelum templi scisum
est in duas partes a summo
usque deorsum et terra mota
est et petrae scissae sunt et mo
numenta aperta sunt. Et mul
ta corpora scorum dormientium
surrexerunt et exeuntes de monu
mentis. Post resurrectionem
eius uenerunt in scam ciuitatem et aparuerunt multis

apparuerunt

Centorio autem & qui cum eo
erant custodientes ihm uiso
terrae motu & his quae fiebant
timuerunt ualde dicentes uere
di erat filius iste.

Erant autem ibi mulieres mul
tae a longe uidentes quae
secutae fuerant ihm a galilea
ministrantes illi. Inter quas erat
mariae magdalenae & mariae
iacobi & ioseph & mater filio
rum sebaedei.

Cum autem sero factum esse
t uenit quidam homo diues
ab arimathia nomine ioseph
qui ipse discipulus erat ihu

hic accessit ad pylatum et petit
corpus ihu· Tunc pylatus iussit
dari corpus

Et accepto corpore ihu inuo
luit illud in sindone munda et
possuit eum in monumento suo
nouo quod exciderat in petra
Et adduoluit saxum magnum ad
ostium monumenti et abiit

Erat autem ibi maria magda
lenae et altera maria seden
tes contra sepulchrum

Altera autem die quae est
post parasceuen conuene
runt principes sacerdotum et
pharissei ad pylatum dicentes dne
recordati sumus quod seductor ille

dixit adhuc uiuens post tertium
diem resurgam : Iube ergo custodi
ri sepulchrum usque in diem
tertium · Ne forte ueniant disci
puli eius & furentur eum & di
cant plebi surrexit a mortuis :
& erit nouissimus error peior
priore · Ait illis pylatus habetis
milites ite custodite sicut scitis
illi autem abeuntes cum custodib;
munierunt sepulchrum signan
tes lapidem & discesserunt

CH.XXVIII

ESPERE AU

sabbati quae lucescit
in prima sabbati uenit maria
magdalene et altera maria uide-
re sepulchrum et ecce terrae mo-
tus factus est magnus angelus
enim dni de caelo discendit et ac-
cedens reuoluit lapidem et sede-
bat super eum · Erat autem as-
pectus eius sicut fulgor et uesti-
mentum eius candidum sicut nix·
Prae timore autem eius exterriti
sunt custodes · et facti sunt uel
ut mortui

Respondens autem angelus dixit

mulieribus nolite timere uos scio enim
quod ihm qui crucifixus est quaeritis non est
hic surrexit enim sicut dixit uenite
et uidete locum ubi positus erat dominus
et cito euntes dicite discipulis eius quia
surrexit a mortuis et ecce praecedit
uos in galileam ibi eum uidebitis sicut
dixit uobis :·

Et exierunt cito de monumento cum
timore et gaudio magno Corrin
tes nuntiare discipulis suis

Et ecce ihs occurrit illis dicens haue
illae autem accesserunt et te
nuerunt pedes eius et adorauerunt eum :·

Tunc ait illis ihs Nolite timere ite
nuntiate fratribus meis ut eant in galileam
ibi me uidebunt Quae cum abissent ecce

quidam de custodibus uenerunt in ciuitatem
Et nuntiauerunt principib; sacerdotum
Omnia quae facta fuerant Et congregati
cum senioribus consilio accepto pecuniam
copiosam dederunt militibus dicentes dici
te quia discipuli eius nocte uenerunt
Et furati sunt eum nobis dormientibus
Et si hoc auditum fuerit a praeside nos
suadebimus ei · Et securos uos faciemus ·
At illi accepta pecunia fecerunt sicut
edocti · Et diuulgatum est uerbum istud apud
iudeos usque in hodiernum diem

Undecim autem discipuli abierunt
in galileam in montem ubi constituerat illis
ihs · Et uidentes eum adorauerunt qui
dam autem dubitauerunt · Et accedens
ihs locutus est eis dicens data est mihi

omnes potestas in caelo et in terra
Euntes ergo nunc docete omnes gentes
baptizantes eos in nomine patris
et filii et spiritus [illegible] eos obser
uare [illegible] Et ecce
ego uobis [illegible]

Secundum Marcum

filii di sicut scriptum est in esaia prophe-

ta :: Ecce mitto angelum meum

ante faciem tuam qui praeparabit

uiam tuam ante te :: am di n

Uox clamantis in deserto parate ui

rectas facite semitas eius :: Et prae-

Fuit iohannis in deserto baptizans

dicans baptismum p(ae)nitentiae in

remissionem peccatorum :: Et egredi

ebatur ad illum omnis iudeae regio et

hierusolimitae uniuersi et baptizaba

tur ab illo in iordane flumine confite

tes peccata sua ::

Et erat iohannis uestitus pellis came

li et zona pellicia circa lumbos

suos et lucustas et mel siluestrae ede

bat et praedicabat dicens Uenit

fortior me post me cuius non sum dignus
procumbens soluere corrigiam calcia
mentorum eius. Ego baptizaui uos in
aqua ille uero baptizabit uos in spu sco.
Et factum est in diebus illis uenit
ihs a nazareth galileae et baptizatus
est in iordane ab iohanne. Et statim
ascendens de aqua uidit apertos caelos
et spm tamquam columbam discenden
tem et manentem in ipso. Et uox fac
ta est de caelis tu es filius meus
dilectus in te bene conplacui
Et statim sps expellit eum in desertum
Et erat ibi xl diebus et xl noctibus et tem
ptabatur a satana . . . bant ei
Eratque cum bestis et angeli ministra
Postquam autem traditus est iohannis

uenit ihs in galileam cens quoni
Praedicans euangelium regni di et di
am impletum est tempus et adpropin
quauit regnum di : penitemini et credite
euangelio et praeteriens secus mare
galileae uidit simonem et andream
fratrem eius mittentes retia in mare
Erant enim piscatores
Et dixit eis ihs uenite post me et fa
ciam uos fieri piscatores hominum
et protenus relictis retibus secuti sunt eum
Et progresus inde pusillum uidit
iacobum zebedei et iohannem fratrem
eius et ipsos in naui conponentes retia
Et statim uocauit eos et relicto patre
suo zebedeo in naui cum mercenariis se
cuta sunt eum : Et ingrediuntur

capharnaum et statim sabbatis ingresus
in sinagogam docebat eos
Et stupebant super doctrinam eius
Erat enim docens eos quasi potestatem
habens et non sicut scribae
Et erat in sinagoga eorum homo in
spu inspu inmundo Et exclamauit
dicens quid nobis et tibi ihu nazarene
uenisti perdere nos scio quis sis scs di
Et comminatus ei ihs dicens obmutesce
Et exiit sps inmundus discerpens eum
sps inmusdus Et exclamauit uoce mag
na exiuit ab eo Et mirati sunt omnes
ita ut conquirerent inter se dicentes quid
nam est hoc quae doctrina haec noua
est quia in potestate est et spiritibus
inmundis inperat et obediunt ei Et

processit rumor eius statim in omnem
regionem galileae · uenerunt in
Et protinus egredientes de sinagoga
domum simonis et andreae cum iacobo
et iohanne · descumbebat autem socrus
simonis febricitans et statim dicunt ei
de illa · et accedens eleuauit eam adprae-
hensa manu eius · Et continuo dimisit
eam febris et ministrabat eis ·
Vespere autem facto cum occidisset
sol adferebant ad eum omnes male-
habentes uariis languoribus et demonia
habentes · Et erat omnis ciuitas con
gregata ad ianuam et curauit multos
qui uexabantur uariis languoribus et
demonia multa eiciebat · eum
Et non sinebat loqui ea quia sciebant

Et diluculo ualde surgens egresus
abiit in desertum locum ibique orabat
Et persecutus est eum simon et qui cum
illo erant. Et cum inuenissent eum et
dixerunt ei quia omnes querunt te. Et
ait illis ihs eamus in proximos uicos
et ciuitates ut et ibi praedicem ad hoc enim
ueni. Et erat praedicans in sinagogis
eorum. Et omni galileae et demonia
eiciens deprecans
Et uenit ad eum leprosus quidam
eum et genuflexu dixit dne si uis potes me
mundare. Ihs autem misertus est eius
extendit manum suam et tangens eum
et ait illi uolo mundare. Et cum dixisset
statim discessit ab eo lepra. Et mun
datus est. Et inspiciens eum ihs austeri

uubuieiat eum :: Et comminatus est ei
statim et eiecit illum et dicit ei uide nemini
dixeris. Sed uade ostende te principibus
sacerdotum et offer pro emundatione
tua donum quod praecepit moyses in tes
timonium illis ::
At ille egresus coepit praedicare
et deffamare sermonem. Ita ut iam
non possit manifeste introire in ciuita
tem sed foris in desertis locis esse. Et
conueniebant ad eum undique
Et iterum intrauit capharnaum
post dies et auditum est quod in dom
esset. Et conuenerunt multi ita
ut non caperet domus: neque ad
ianuam et loquebatur eis uerbum et
uenerunt ferentes ad eum paralitu

cum qui a quattuor portabatur. Et cum
non possent offerre eum illi prae turba
nudauerunt tectum ubi erat ihs. Et pa
tefacientes summiserunt grabattum
in quo paralyticus iacebat. Et cum uidis
set ihs fidem illorum. ait paralytico
fili dimittuntur tibi peccata tua
Erant autem illic quidam de scri
bis sedentes et cogitantes in cordib:
suis dicentes quid hic sic loquitur blas
femat quis poterit dimittere peccata
nisi solus ds quo statim cognito ihs spu suo
Quia sic cogitarent intra se dixit illis
quid ista cogitatis in cordibus uestris
quid est facilius dicere paralytico dimit
tuntur tibi peccata tua. An dicere sur
ge et tolle grabattum tuum et ambula

in domum tuam · Ut autem sciatis quia

filius hominis habet potestatem in ter

ra dimittendi peccata : ait paralitico

tibi dico surge et tolle grabattum tuum

et uade in domum tuam ⁘ Et statim

ille surrexit et sublato grabatto · a

biit coram omnibus ita ut mirarentur

omnes et honorificarent dñm dice

tes quia numquam sic uidimus ⁘

Et egresus est rursus ad mare et om

nes turbae quae ueniebant ad eum

et docebat eos et cum praeteriret ui

dit leuin alfei sedentem ad teloneum ⁘

et ait illi sequere me · et surgens secutus eum :

Et factum est cum accumberet in do

mu illius multi publicani et peccatores

simul discumbebant cum ihū et discipu

lis suis :· Erant enim multi qui seque-
bantur eum· et scribae et pharisei uiden
tes quia manducaret cum peccatorib:
et puplicanis dicebant discipulis eius
Quare cum peccatoribus et puplica-
nis manducat et bibit magister
uester
hoc audito ihs ait illis non necesse
habent sani medico sed qui male
habent non enim ueni uocare iustos sed
peccatores :· Et erant discipuli iohan
nis et farissaei ieiunantes et ueniunt
et dicunt illi cur discipuli iohannis et
farisseorum ieiunant tui autem dis
cipuli non ieiunant et ait illis ihs num
quid possunt filii sponsi quamdiu spon
sus cum illis est ieiunare quanto tem

pore habent secum sponsum non pos
sunt ieiunare ·:· Venient autem di
es cum auferetur ab eis sponsus
Et tunc ieiunabunt in illis diebus ne
mo enim adsumentum commessuram
panni rudis adsuit uestimento ueteri
Alioquin aufert subplementum noui
a ueteri et maior scissura fit Et nemo
mittit uinum nouellum in utres ueteres
Alioquin disrumpit uinum nouum
utres et effundetur uinum et utres pe
ribunt sed uinum nouum in utres nouos
mitti debet et utraque seruantur
Et factum est iterum cum sabbatis
ambularet ihs per sata et discipuli eius
coeperunt praegredi et uellere spicas
Farissei autem dicebant ei ecce quid fa

unt discipuli tui sabbatis quod non lice-
eis facere · Et ait illis numquam legistis qu
id fecerit dauid quando necessitatem
habuit et essuriit ipse · Et qui cum eo
erant quomodo intrauit in domum
dī sub habiathar principe sacerdotum
Et panes propositiones manducauit
quos non licebat eis manducare nisi so
lis sacerdotibus · Et dedit his qui cum
eo erant
Et dicebat eis sabbatum propter
hominem factum est et non homo prop
ter sabbatum itaque dns est filius
hominis etiam sabbati · Et introiuit ite-
rum in sinagogam · Et erat ibi hom
habens manum aridam · Et obserua-
bant eum sabbatis si curaret · ut accus

sarent eum :· Et ait homini habenti
manum aridam surge in medium et dicit
eis licet sabbatis benefacere an male :·
An animam saluam facere an perdere.
At illi tacebant et circum spiciens eos
cum ira . contristatus est super caecita
tem cordis eorum et dicit homini exten
de manum tuam et extendit et restitu
ta est manus illius :·
Exeuntes autem statim farissei cum
herudianis consilium faciebant ad
uersus eum quomodo eum perderent
Et ihs cum discipulis suis secessit ad mare
Et turba multa a galilea et iu
dea . secuta est eum et ab hieru
solimis et ab idumea . et trans iorda
nen et qui circa tyrum et sidonem multi

tudo magna :·

Audientes quae faciebat uenerunt
ad eum · Et dixit discipulis suis ut nauicu
la sibi deseruirent propter turbam ne
comprimerent eum multos enim sana-
bat ita ut inruerent in eum ut illum tan
gerent quotquot habebant plagas
Et sps inmundi cum illum uidebant pro
cedebant ei :·

Et clamabant dicentes tu es filius
dei Et uehementer comminabatur eis ne
manifestarent illum :·

Et ascendens in montem uocauit
ad se quos uoluit ipse · Et uenerunt
ad eum Et fecit ut essent xii · Et cum illo
Et ut mitteret eos praedicare · Et dedit
illis potestatem curandi infirmitates

et eiciendi demonia. Et circumeuntes
praedicarent euangelium ::
Et inposuit simoni nomen petrum
et iacobum zebedei et iohannem
fratrem iacobi et inposuit eis nomina
boanergis quod est filii tonitrui. Et
andream et filippum et bartholome
um et mattheum et thomam et iacobum
alphei et thatheum et simonem canna
neum et iudam scarioth qui et tradidit eum
Et uenerunt ad domum et conuenit
iterum turba ita ut non possent neque
panem manducare. Et cum audissent
sui exierunt tenere eum dicebant enim
quoniam in furorem uersus est. et expa
uit ::
Et scribae qui ab hierusolimis dis

cenderent dicebant quia beel zebul
habet & quia in principe demoniorum
eicit demonia
Et conuocatis eis in parabulis dice
bat eis quomodo potest satanas satan
nan eicere. & si regnum in se diuidatur
non potest stare regnum illud. & si do
mus super se met ipsam dispertiatur
non potest domus illa stare. & si sata
nas consurrexit in semet ipsum disper
titus est. & non potest stare sed finem
habet. nemo potest uasa fortis ingre
sus in domum diripere nisi prius fortem
alliget. & tunc domum eius diripiet
Amen dico uobis quoniam omnia
dimittentur filiis hominum pec
cata & blasfemiae quibus blasfema

uerunt qui autem blasfemauerit in sp̄m

sc̄m non habet remisionem in aeternum

Sed reus erit aeterni delicti quoniam

dicebant sp̄m inmundum habet

Et ueniunt mater eius et fratres

eius et foris stantes miserunt ad

eum uocantes eum et sedebant circa eum

turba et dicunt ei ecce mater tua et fra

tres tui foris quaerunt te et respon

dens eis dixit quae est mater mea et

fratres mei et circumspiciens eos qui in cir

cuitu eius sedebant ait ecce mater mea

et fratres mei qui enim fecerit uolunta

tem dn̄i hic fratres meus et soror mea

et mater mea est

Et iterum coepit docere ad mare

et congregata est ad eum turba

multa ita ut in nauem ascens sederet in
mari et omnis turba circa mare super
terram erat et docebat eos in parabu
lis multa et dicebat illis in doctrina sua
Audite ecce exiit seminans ad semi
nandum · et factum est dum seminaret
aliud cecidit circa uiam et uenerunt
uolucres caeli et comederunt illud ·
aliud cecidit super petrosa ubi non ha
buit terram multam et statim exortum
est quia non habebat altitudinem
terrae et quando exortus est sol estua
uit et eo quod non haberet radicem exa
ruit · et aliud cecidit in spinas et as
cenderunt spinae et suffocauerunt
illud et fructum non dedit et aliud
cecidit in terram bonam et dabat fructum

bonum ascendentem et crescentem et ad
ferebat unum xxx · et unum · lx · et unum
c · et dicebat qui habet aures audiendi
audiat · et cum esset singularis inter
rogauerunt eum dicentes hii qui cum eo
erant cum duodecim parabulas et dice
bat eis uobis datum est nosse misteri
um regni di ·
illis qui foris sunt in parabulis omnia
fiunt ut uidentes uideant et non uide
ant et audientes audiant et non intelle
gant ne quando conuertantur et dimittan
tur eis peccata · et ait illis nescitis para
bulam hanc et quomodo omnes para
bulas cognoscetis ·
qui seminat uerbum seminat hii h
sunt qui circa uiam ubi seminatur

uerbum et cum audierint confestim ueni[t]
satanas et aufert uerbum quod semina
tum est in corde eorum Et hi sunt simili
ter qui simili super petrosa seminantur
qui cum audierint uerbum statim cum gau
dio accipiunt illud et non habent radicem
in se sed est temporalis sunt

Deinde orta tribulatione et persecu
tione propter uerbum confestim scan
dalizantur. Et alii sunt qui in spinis
seminantur. hi sunt qui uerbum audi
unt et erumpnae saeculi et deceptio di
uitiarum et circa reliqua concupiscen
tiae introeuntes suffocant uerbum et
sine fructu efficiuntur. Et hi sunt qui
supra terram bonam seminati sunt
hi sunt qui audiunt uerbum et suscipi

unt et fructificant unum xxx et unum
lx et unum centum ::

Et dicebat illis numquid uenit lucer
na ut sub modio ponatur aut sub lecto
nonne ut supra candellabrum ponatur:

Non enim est aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est
occultum sed ut in palam ueniat si quis
habet aures audiendi audiat ::

Et dicebat illis uidete quid audi
atis in qua mensura mensi fue
ritis remetietur uobis et adicietur uobis::

Qui enim habet et dabitur ei et qui
non habet etiam quod habet aufe
retur ab illo ::

Et dicebat sic est regnum caelorum
quemadmodum si homo iactat semen

in terram et dormiat et exsurgat noc
te ac die et semen germinat et incres
cat dum nescit ille ultro enim terra
fructificat primum herbam deinde
spicam deinde plenum frumentum in
spicam et cum se produxerit fructus
statim mittit falcem quoniam adest
messis
Et dicebat cui adsimilabimus regnum
dei aut cui parabulae comparabimus il
lud sic est ut granum sinapis quod cum semi
natum fuerit in terra minus est omnib
seminibus que sunt in terra et cum semi
natum fuerit ascendit et fit maius
est omnibus holeribus et facit ramos
magnos ita ut possint sub umbra eius
aves caeli habitare

Et talibus multas parabulis loque
batur eis uerbum prout poterant audi
re sine parabula autem non loqueba
tur

Seorsum autem discipulis suis dis
serebat omnia

Et ait illis in illa die cum sero esse
factum transeamus contra Et dimit
tentes turbam adsumunt eum ita
ut erat in naui Et aliae naues erant
cum illo Et facta est procella magna uen
ti Et fluctus mittebat in nauem ita ut
impleretur nauis :· Et erat ipse in
puppi supra ceruical dormiens Et excitant
eum Et dicunt ei magister non ad te per
tinet quia perimus Et exsurgens commi
natus est uento · Et dixit mari tace Et

obmutesce et cessauit uentus et facta
est tranquillitas magna et ait illis quid
timidi estis necdum habetis fidem et ti
muerunt magno timore et dicebant
ad alterutrum quis putas est iste
Quia et uentus et mare oboediunt ei
Et uenerunt trans fretum maris in regi
one gerasenorum et exeunti ei de naui
statim occurrit ei de monumentis homo
in spū inmundo qui domicilium habebat
in monumentis et neque catenis iam
quisquam eum poterat ligare quia con
pedibus sepe et catenis uinctus disru
pisse catenas et conpedes comminu
isse et nemo poterat eum domare
Et semper nocte ac die in monumentis
et in montibus erat clamans et conci

dens se lapidibus uidens autem ihm a
longe cucurrit et adorauit eum et ex
clamans uocemagna et dixit quid mihi
et tibi ihu fili di summi adiuro te per
dm ne me torqueas dicebat enim illi
exi sps inmunde ab homine et inter
rogabat eum quid tibi nomen est et
dicit ei legio mihi nomen est quia mul
ti sumus et deprecabatur eum multum
ne se expelleret extra regionem
Erat autem ibi circa montem grex por
corum magnus pascensium et depre
cabantur eum sps dicentes mitte nos
in porcos ut eamus in eos et concessit
eis statim ihs et exeuntes sps inmun
di introierunt in porcos et magno im
petu grex praecipitatus est in mare

ad duo milia suffucati sunt in mare :·

Qui autem pascebant eos fugerunt
et nuntiauerunt in ciuitatem et in agros
et egresi sunt uidere quid esset fac
tum et uenerunt ad ihm et uiderunt
illum qui a demonio uexabatur se
dentem uestitum et sanae mentis et ti
muerunt et narrauerunt illis qui ui
derant · qualiter factum esset ei et
qui demonium habuerat et de porcis
et rogare eum coeperunt ut disce
dere a finibus eorum :·

Cumque ascenderet in nauem coe
pit illum deprecari qui demonio uex
atus fuerat ut esset cum illo et non
admisit eum sed ait illi uade in domum
tuam ad tuos et adnuntia illis quanta

tibi dns fecerit et misertus sit tui et habiit
et coepit praedicare in decapuli quan
ta sibi fecisset ihs et omnes mirabantur.
Et cum transcendisset ihs rursus in
naui trans fretum conuenit turba mul
ta ad illum et erat circa mare. Et
uenit quidam de archisinagogis no
mine iarus et uidens eum procedit ad
pedes eius et deprecabatur eum multum
dicens: Quia filia mea in extremis est
ueni inponere manum super eam ut
salua sit et uiuat et habiit cum illo et
sequebatur eum turba multa et con
primebant illum. Et mulier quae
erat in profluio sanguinis annis xii.
Et fuerat multa perpessa a conplu
rimis medicis et erogauerat omnia sua.

nec quicquam profecerat sed magis de
terius habebat cum audisset de ihu uenit
in turbam retro et tetigit uestimentum
eius dicebat enim intra se quia si uel ues
timentum eius tetigero salua ero et con
festim siccatus est fons sanguinis eius
et sensit corpore quod sanata esset
et plaga et statim ihs cognoscens in semet
ipso uirtutem quae exierat de eo con
uersus ad turbam aiebat quis tetigit
uestimenta mea . Et dicebant ei disci
puli illius uides turbam conprimentem
te et dicis quis me tetigit et circumspi
ciebat ihs uidere eam quae fecerat hoc
mulier autem timens et tremens sciens
quod factum esset in se uenit et pro
cedit ante eum et dixit ei omnem

ueritatem ille autem dixit ei filia fides tua
te saluam fecit uade in pace et esto sana
a plaga tua. adhuc eo loquente ueniunt
ab archisinagoga dicentes quia filia tua
mortua est quid ultra uexas magistrum
ihs autem uerbo quod dicebatur audito
ait archisinagogo noli timere tantum
modo crede et non admisit quemquam
sequi se nisi petrum et iacobum et iohan
nem fratrem iacobi et ueniunt in domum
archisinagogi et uidit tumultum et
flentes et heiulantes multum et ingres
sus ait eis quid turbamini et ploratis
puella non est mortua sed dormiuit
et inridebant eum ipse uero eiectis om
nibus adsumit patrem et matrem pu
ellae et qui secum erant et ingreditur

ubi erat puella iacens et tenens manum
puellae ait illi thabitha cumi quod est
interpraetatum puella tibi dico surge
et confestim surrexit puella et ambu
labat erat autem annorum xii et ob
stupuerunt stupore maximo et praece
pit illis uehimenter ut nemo id sciret
et dixit dari illi manducare

Et egresus inde habiit in patriam
suam et sequebantur illum
discipuli eius et facto sabbato coepit
in sinagoga docere et multi audientes
admirabantur in doctrina eius dicen
tes unde huic haec omnia et quae est
sapientia quae data est illi et uirtutes
tales quae per manus eius efficiuntur
nonne iste est fabri filius et mariae

frater iacobi et ioseph et iudae et simonis
nonne et sorores eius hic nobiscum sunt et
scandalizabantur in illo

Et dicebat illis ihs quia non est profe
pheta sine honore nisi in patria sua et in
cognatione sua et in domu sua et non po
terat ibi uirtutem ullam facere nisi pau
cos infirmos ut possi tis manibus cura
uit et mirabatur propter incredulita
tem eorum docens

Et circumibat castellum circuitu
et conuocauit duodecim et coepit
eos mittere binos et dabat eis
potestatem spm inmundorum et prae
cipit eis ne quid tollerent in uiam nisi uirgam
tantum non peram non panem neque
in zonam aes sed calciatos sandalis et ne

induerentur duabus tunicis

Et dicebat eis quocumque introieri
tis in domum illic manete donec exeatis
inde

Et quicumque non receperint uos
nec audierint uos exeuntes inde
excutite puluerem de pedibus uestris in
testimonium illis

Et exeuntes illi praedicabant ut
poenitentiam agerent et daemo
nia multa eiciebant et ungebant oleo
multos aegros et sanabant

Et audiuit herodis rex manifes
tum enim factum est nomen
eius et dicebat quia iohannis baptiza
surrexit a mortuis et propterea o
perantur uirtutes in illo alii autem

dicebant quia helias est. alii uero dice-
bant profeta est quasi unus ex profetis.
Quo audito herodis ait quem ego deco-
laui iohannem hic a mortuis surrexit
Ipse enim herodis missit ac tenuit
iohannem et uinxit eum in carcerem
propter herodiadem uxorem fratris
sui herodis autem insidiabatur illi et
uolebant eum occidere nec poterat he-
rodis enim metuebat iohannem sciens
eum uirum iustum et scm et custodiebat
eum et audito eo quod multa faciebat
et libenter eum audiebat et cum dies
opor tunus accedisset herodis natalis
sui caenam fecit principibus et tribunis
et primis galileae. cumque introisset
filia ipsius herodiadis et saltasset

philipi fratris sui quia duxerat eam. Dicebat enim iohannis herodi
n licet tibi habere uxorem

Et placuisset herodi simulque recumben
tibus rex ait puellae pete a me quod uis
et dabo tibi et iurauit illi multa quicquid
quid petieris dabo tibi licet dimedium reg
ni mei. Quae cum exisset dixit matri
suae quid petam et illa dixit caput io
hannis baptistae. Cumque introisset
statim cum festinatione ad regem petiuit
dicens uolo ut protinus des mihi caput
iohannis baptistae in disco. Et contris
tatus est rex propter ius iurandum et
propter simul recumbentes noluit
eam contristare sed miso speculatore
praecipit adferri caput eius in disco
Et decolauit eum in carcere et adtulit
caput eius in disco et dedit illud puel
lae et puella dedit matri suae

Quo audito discipuli eius uenerunt et tu
lerunt corpus eius et possuerunt illud
in monumento

Et conuenientes apostoli ad ihm
renuntiauerunt illi omnia quae egerant
et docuerant

Et ait illis uenite seorsum in deser
tum locum et requiescite pussil
lum erant enim qui ueniebant et redie
bant multi et nec manducandi spatium
habebant

Et ascendentes in naui habierunt
in desertum locum seor um et ui
derunt eos abeuntes et cognuerunt
mu ta et pedestre et de omnibus ciuita
tibus occurrerunt illuc et praeuenerunt
eos et exiens uidit turbam multam ihs

Et misertus est super eos quierant sicut
oues non habentes pastorem et coepit do
cere illos multa. Et cum iam hora multa
fierit accesserunt discipuli eius dicentes
Desertus est locus hic et iam hora pre
teriuit dimitte illos ut euntes in prox
imas uillas et uicos emant sibi cibos
quos manducent. Et respondens ait illis
date illis manducare et dixerunt ei
Euntes emamus denariis ducentis pa
nes et dabimus eis manducare. et dicit
eis ihs quot panes habetis ite et uidete
Et cum cognouissent dicunt ei quinque
panes et duos pisces. Et praecepit illis
ut accumbere facerent omnes secundum
contubernia super uiridefenum et dis
cumbuerunt in partes per centenos et

per quinquagenos. Et acceptis quinque pa
nibus et duobus piscibus intuens in caelum
benedixit et fregit panes et dedit discipu
lis suis ut ponerent ante eos et duos pisces
diuisit omnibus et manducauerunt om
nes et saturati sunt et sustulerunt reli
quias fragmentorum duodecim cofinos
plenos et de piscibus. Erant autem qui man
ducauerunt quinque milia uirorum

Et statim coegit discipulos suos as
cendere in nauem ut praecederent
eum trans fretum ad bethsaidam dum
ipse dimitteret populum

Et cum dimisisset eos abiit in montem
orare

Et cum sero esset erat nauis
in medio mari et ipse solus in terra

Et uidens eos laborantes in remigando erat
enim uentus contrarius eis · Et circa quar
tam uigiliam noctis uenit ad eos super
mare ambulans et uolebat praeteri
re eos at illi ut uiderunt eum ambulan
tem supra mare putauerunt fantasma
esse · Et exclamauerunt omnes enim eum
uiderunt et conturbati sunt et statim
locutus est cum eis et dixit illis confidite
ego sum et nolite timere ·:
Et ascendit ad illos in nauem et
cessauit uentus et plus magis intra se
stupebant et mirabantur non enim
intellexerunt de panibus · erat enim
cor illorum obcaecatum et cum transis
fretassent peruenerunt in terram
genesareth et adplicuerunt ·:

Cumque egressi essent de naui continuo
cognouerunt eum uiri loci illius et percur
rentes uniuersam regionem illam coe
perunt in grabattis eos qui se male ha
bebant circumferre ubi audiebant eum
esse et quocumque introibat in uicos
uel in uillas aut ciuitates et in plateis po
nebant infirmos et deprecabantur eum
ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent
Et quotquot tangebant eum salui
fiebant
Et conuenerunt ad eum farissei
et quidam de scribis uenien
tes ab hierusolimis. Et cum uidissent
quosdam ex discipulis suis communi
bus manibus id est non lotis mandu
care panes uituperauerunt farissei

enim et omnes iudei nisi crebro lauent
manus non manducant tenentes tradi
tionem seniorum et a foro nisi babtiza
rentur non comedunt et alia multa sunt
quae tradita sunt illis seruare baptis
mata calicum et orceorum et aera
mentorum et lectorum ::

Et interrogabant eum farissei
et scribae dicentes quare dis
cipuli tui non ambulant iuxta traditi
onem seniorum sed communibus mani
b: manducant panem at ille respon
dens dixit eis bene profetauit essaias
de uobis hypocritis sicut scriptum
est populus hic labis me honorat
cor autem eorum longe est a me inua
nas
num autem me colunt docentes doctri

Et mandata hominum relinquentes enim
mandatum di tenentes traditionem ho
minum baptismata urceorum et cali
cum et alia similia his facitis multa

Et dicebat illis bene inritum facitis man
datum di ut traditionem uestram serue
tis moyses enim dixit honora patrem
tuum et matrem tuam et qui maledixerit
patri aut matri morte moriatur

Uos autem dicitis si dixerit homo pa
tri aut matri corban quod est donum
quodcumque ex me tibi profuerit et ul
tra non dimittitis eum quicquam facere
patri suo aut matri rescindentes uerbum di
per traditionem uestram quam tradidis
tis et similia huiusmodi multa facitis

Et conuocans iterum turbam dicebat